

20. februar 2008

ORGAN FOR MENTAL, SOSIAL OG ØKONOMISK NYORIENTERING

74. årgang

Kr. 25,-

Nr. 1

VÅRT MÅL: Et fritt levende selvvirksomt samfunn
VÅR METODE: Selvkontroll og hensynsløs, men objektiv kritikk
VÅRT MIDDEL: Ny livsorientering bygget på Kristusimpulsen

MOTTO: Riv ned alle gjerder som skiller menneskene og hindrer dem fra å oppleve og erkjenne våre dype fellesinteresser innenfor vårt felles samfunn. Frem med helhetsfølelsen og totalitetsbevisstheten. Ned med partipolitikken og klassekampen. Frem med det frie levende selvvirksomme samfunn.

Offentligjorde sykehistorien til en ansatt i Rema-1000 på Fauske

Red. Dag O. Johansen

REMA 1000

1. Hvordan er det mulig at en regiondirektør for Rema-1000 AS Region Nord, får seg til å legge ut sykehistorien til en ansatt på Fauske som et leserbrev i Avisa Nordland, Bodø (AN)?

Saken har vakt voldsom oppsikt på Fauske, en kommune med vel 9000 innbyggere. Mange har valgt å avslutte sitt kundeforhold til Rema-1000 på Fauske på grunn av dette.

Det anonyme innlegget i AN som startet det hele, lyder som følger og ble trykket 23.10.2008

NB: av hensyn til personvernloven er de fullt oppgitte navnene på de to personene som ble nevnt i dette leserbrevet, strøket og endret til person A og B:

TA VARE PÅ DE ANSATTE
Jeg fikk i dag vite at (A-----) skal slutte på Rema 1000. Er (B ----) klar over hva han mister? Det finnes vel ikke en eneste person som kan dette med frukt og grønt som (A-----).

Hadde (B-----) gitt han litt mer lønn hadde han kanskje blitt. En ting er i hvert fall sikkert og det er at hvis han slutter så slutter jeg å handle på Rema 1000 og jeg vet om flere som gjør det samme.

Fremdeles kunde, men hvor lenge?

På bakgrunn av dette anonyme innlegg i AN 23.10.2008 finner regiondirektør i Rema 1000 AS Region Nord, Pål Hultgren det betimelig å besvare det på følgende måte i avisens noen dager senere:

ANONYME URIKTIGHETER

Et anonymt leserinnlegg i AN torsdag 23. oktober, inneholder så mange usanne og uriktige påstander, at jeg finner det riktig å kommentere innlegget på tross av at det er anonymt. En ansatt ved Rema 1000 Fauske, har etter flere års syk-

dom, selv sagt opp sin stilling for å begynne i en annen bransje. Det er da betenklig og bekla-gelig at anonyme får komme med usanne påstander om navngitte personer og bedrifter uten dokumentasjon. Rema 1000 Fauske har gjort sitt ytterste for å tilrettelegge arbeidet for den sykdomsrammede medarbeideren i hele 2008, etter en langtids-sykemelding på ni måneder i 2007.

Kjøpmannen selv og to andre ansatte har tatt alle tunge løft og "sjauing" av varer for den sykdomsrammede medarbeideren i hele 2008, i et forsøk på å sikre at den ansatte kunne fortsette i stillingen. Med dette som bakgrunn sier det seg selv at påstandene om at mer lønn ville ha fått den ansatte til å fortsette, ikke holder. Rema 1000 Fauske har et meget godt arbeidsmiljø, og kjøpmannen er kjent for å ta godt vare på sine ansatte. Kjøpmannen og de øvrige medarbeiderne har stor kunnskap og kompetanse innen frukt og grønt. Beviset på det er økningen i frukt/grøntomsetningen også i periodene hvor den omtalte medarbeideren var sykemeldt. Rema 1000 beklager at en dyktig medarbeider må slutte, fordi han ikke klarer denne form for arbeid. Vi ønsker ham lykke til i nyjobben.

**Pål Hultgren, Regiondirektør
Rema 1000 Region Nord**

Her legger altså regiondirektøren ut i all offentlighet en medarbeiders sykehistorie som et leserbrev i AN!

Da så et nytt innlegg (dessverre også anonymt) kritiserer regiondirektøren for å legge ut sykdomsforhold og sykemeldinger i avisens leserbrevside og dermed "skiter i eget reir", kommer regiondirektøren med nok et tilsvær for å underbygge sin "medarbeider-filosofi".

"Jeg må ivareta Rema 1000s interesser og renomme, når

Totalitetsøkonomien

Av G.E. Bonde

**- Bygget på
BD Brochmanns ideer.**

En verden i krise trenger nyorienteringen fra Brochmann – Samfunnsliv vil følge opp Bondes bok om Brochmanns lære i de kommende utgavene av avisen.

Kapitel I Innledning

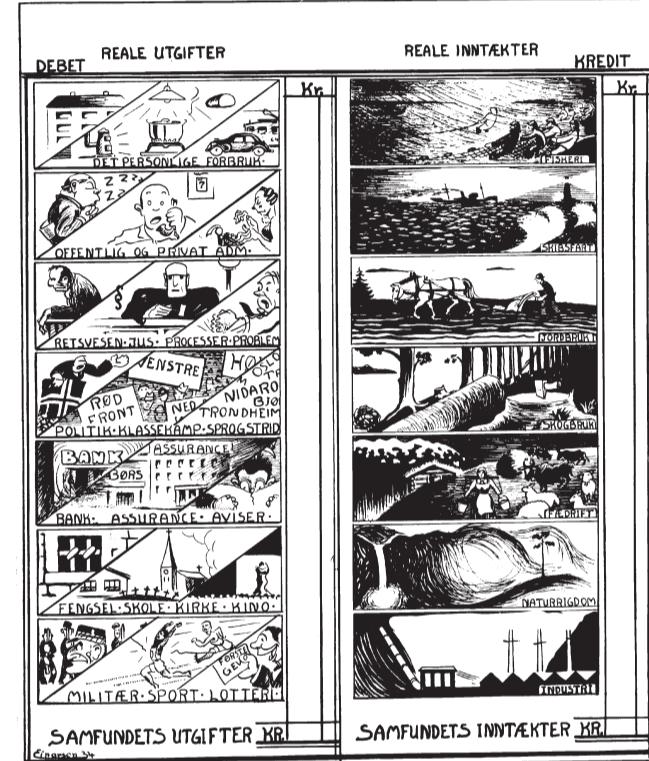
I. I. Vanskelighetene må løses

Det er i vår tid talt og skrevet så meget om de økonomiske og sosiale spørsmål at folk flest er blitt trett av å tenke. Men det nyter ikke å bli trett. Saken krever sin løsning. Det hele er til sist bare et spørsmål om hvor meget vi ennu må skuffes og like før vi finner frem til en virkelig løsning.

Ensidiheten og fanatismen i den klassepolitiske samfunnssdiskusjon har hos folk flest fremkalt en sinnstilstand som gjør det vanskelig å se klart og objektivt. Man tør liksom ikke tro at der finnes en løsning. — Det er også blitt mote blandt overfladiske naturer å latterliggjøre ethvert ærlig forsøk på å løse vanskelighetene, og dette faller så meget lettere som det nye som må komme sannsynligvis blir noe ganske annet enn det tilvante. Vi tror imidlertid at ettertiden får større grunn til å le av vår tid, enn folk nu har til å le av det som kommer.

Når noe nytt trenger seg frem, synes det alltid absurd, særlig hvis anerkjenningen av det nye vil føre med seg en helt ny mental innstilling. Det syntes absurd og umulig for middelalderens mennesker å tenke seg jorden rund — like vanskelig vil det være for nutidsmennesket å tenke seg en verden uten interesse-motsetninger.

Etter grundig forskning av samfunnslivet og dets lover, er vi kommet til det resultat at det

økonomiske og sosiale kaos berører på psykiske bedrag og selvbedrag som menneskene har ligget under for siden tidenes morgen. Menneskene lar seg narre av sine egne tankeforebildninger. Nå i teknikkens århundre blir virkningene av disse bedrag og selvbedrag så iøynefallende at

ammehengen etterhånden vil måtte komme frem. Og i vårt land med de enkle og lett overskuelige samfunnsforhold, arter krisen seg på en måte som er så egenartet og skikket for vitenskapelig forskning at det er rimelig at løsningen ble funnet her.

Vi har ingen grunn til å håpe og tro på bedre tider før vi tar oss alvorlig sammen og setter alt inn på den fulle oppklaring, og får menneskene til å tilegne seg denne, og handle i overensstemmelse med den.

2. Den jord vi lever på er rik.
Vi lever innenfor de evige stoffskifter. Det vi forbruker går over i andre former som igjen kommer oss til nytte. Vårt forbruk er et ledd i de evige sirkulasjonsprosesser. Vi lever innenfor de universelle balan-

selover, innenfor den universelle økonomi, og våre råstoffkilder vil aldri kunne ta slutt. Vi lever innenfor materiens og energiens konstans. Det gjelder bare om å kunne lære å nyttiggjøre oss de store rikdomskildene.

Under den veldige utvikling av vitenskap og teknikk gjennom det siste århundre er menneskenes evne til å producere livsfornødenheter steget til det enorme. Vi er kommet dit hen at selv om produksjonsmidlene fremstillingsevne i t. ikke på langt nær utnyttes, så er det ikke desto mindre vareoverflod i verden idag. Vi skal nevne et eksempel på den veldige produksjonsevnen: skotøyindustrien i U. S. A. er ifølge statistisk oppgave istrand til å fabrikke nok skotøy til De forente staters befolkning på 17 arbeidsdager, hvis maskinene drives med toppytelse døgnet rundt. Malthus's dystre spådommer for 100 år siden er gjort grundig tilskamme. Ja, så stor er «overfloeden» blitt i verden at den endog er blitt «en ulykke» for menneskene.

«Et fullt og godt stoppet mål

■ forts. side 4

■ forts. side 18

Samfunnsliv

Sosialpsykologisk avis

Organ for folkebevegelsen
for ny livsorientering
(Tidligere Samfundspartiet)Bertram Dybwad Brochmann
*grunnlegger*Dag Ove Johansen
8200 Fauske
tlf. 756 42 754
E-post: dagoj@online.no
redaktør

ISSN 1890-8667

Internett: www.samfunnsliv.no

Grunnlagt 1931

Anders Ryste
disponent og hjelperedaktør
6150 Ørsta*Med i redaksjonen*Astrid Strømme
Indre Sædal 16, 5098 Bergen
Tlf. 555 90 982 (mor'gon/kveld)Aase Brenne
Utløbakken 43
5260 Indre ArnaVed innbetalinger benyttes
NB! Postgironr.: 0532.08.40645**ANGÅENDE
SOMMERTREFF
2009!**

Situasjonen min er bedre, men ikke slik at jeg er klar for å ta ansvar for sommertreffet. Beklager det. Om noen andre vil stå for arrangementet, skulle vel det være greit.

Forhåpentlig er jeg klar igjen til sommertreff år 2010.

Astrid Strømme**LEDER -****SAMFUNNLSIV 2009**

Avisen Samfunnsliv i sin 74.årgang kommer i utvidet utgave og 20 sider, men med færre utgivelser pr. år, fra 11 til 6 nummer. Dette letter arbeidet for medarbeiderne betraktelig, likevel blir stofftilgangen omtrent som tidligere.

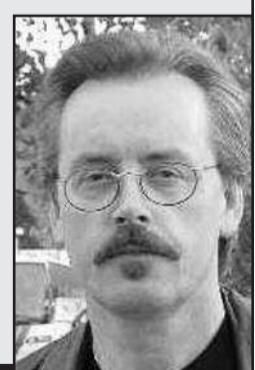
Denne utgaven av avisen skulle inneholde stoff for enhver smak. G. E. Bondes "Totalitetsøkonomien" blir nå oversatt til engelsk for utgivelse neste år. Den norske utgaven kommer muligens i løpet av året. Dette er en viktig bok i disse finanskrisetider. Den burde vært obligatorisk lesning for studenter på BI samt for alle økonomiprofessorer og såkalte finanseksperter som har uttalt seg i media de siste månedene etter kollapsen i USA som spredte seg som en kreftsvulst over hele verden. Førstesideoppslaget i dette nummeret av Samfunnsliv er hentet fra GEBondes populærfremstilling av BDBs livssyn og samfunnslære.

Abonnentene vil i løpet av april/mai få tilsendt den engelske utgaven av Brochmanns "Kunsten å lese Bibelen" – "The Art of reading the Bible" (se omslag annet sted i avisen). Denne boken er også grunnleggende viktig for å nyorientere menneskesyn og verdisynt i verden anno 2009.

Redaktøren av dette nummeret har dessuten valgt å legge frem en prinsipielt meget viktig sak som har vært fremme i to lokalaviser i Salten, Saltenposten på Fauske og Avisa Nordland i Bodø. Utgangspunktet er et anonymt innlegg med navngitte personer i Avisa Nordland (AN) som avstedkom et innlegg fra en regiondirektør i Rema 1000 Nord som nok savner sidestykke i avisdebatt sammenheng.

Hva kan en regiondirektør for 53 avdelinger av butikkjeden Rema 1000 i Nord-Norge tillate seg å legge ut i all offentlighet om en av sine egne medarbeidere på Rema 1000 Fauske uten at det skal få konsekvenser for direktørens omdømme og virke? I tillegg til regiondirektørens uthenging av en medarbeider, fortsatte sjefredaktøren for AN å sette samme medarbeider i gapestokken med usanne påstander på leserbrevsiden i kjølvannet av at DOJ satte fokus på denne Rema-saken i begge avisene. Når denne utgaven av Samfunnsliv gikk i trykken, har verken regiondirektøren eller sjefredaktøren beklaget sin handlemåte og sine skriverier om en medarbeider i Rema 1000 Fauske som helt uforkyldt ble hengt ut i avisen (AN).

Vi oppfordrer leserne til å studere saken nøye for å se hvordan medmennesker blir uthengt og sjikanert i all offentlighet uten at det tilsynelatende får noen negative følger for dem som satte dette i gang.

Babylon

Babylon den store staden
lokkar og dreg
mange sjeler til seg,
og ho glitrar i neon med fargar
som hugtek mange
og gjer dei til beilarar

Frå langan lei ser ein ho,
heilt inn til Gudeheimen
der livet grøder og veks,
og dei kan tyde tida,
for ho er fallitt, den store skjøga
som tronar over verda

Med tomheita si tronar og lokkar ho
sjelene til seg,
og talar med "tvi-spalta" tunge
om trua på Mammon
som einaste frelse for verda.
Ho ofrar millionar av menneske
og kastar dei ut
i armod og naud

Horkarane hennar galdrar
og kokar seid
Dei trur visst å vita
ein trolddom
dei hevdar kan lækje
Ein "dollar med balsam"
som saliggjerande middel
til å smørje seg med
for dei rike,
mens millionar
lever på gata

Armand E. Nyhus

De fordrevne

Da Vestens land etter krigens drap
ville gi de forfulgte et "hjem",
de fikk Palestinas største part
og startet erobring av den.
All motstand var "ond", så de kjempet godt,
det snart ble kronet med sei'r,
mens folket der ble drevet bort,
måtte bo i flyktningeleir.

Nå trampes folket av Israels hæl,
ei bare den del som har rømt,
for rest-landet røves del for del,
og motstand blir sterkt fordømt.
Sivile tap er som tredve til ett,
for volden er ujevnt fordelt.
Om dette vi tier rett og slett:
FNs "barn" skjermes fullt og helt.

Så godt å logre for sterkeste lag!
Vi hører knapt svakestes bønn.
De vil ei fornedes i år og dag,
vår medynk er deres "lønn".
Man godtar så lett deres hjemlands tap,
men gir dem litt penger og mel.
At alle nå bor som i reservat,
vi tåler så inderlig vel.

Om overmakt herjer, servilt vi ber:
"Stans motstand mot okkupants rov!"
Selv sult-avstraffing man overser,
slik udåd gir "orden og lov".
Det er de fordrevnes stjålne jord
som får dem på ulike sett
til ei å knuges av spottende ord,
ei oppgi sin tidløse rett.

Petter Melbye

Bevissthet

Bevissthet er det umiddelbare mest intime og essensielle element i vår erfaring. Bevissthet følger hver en av oss fra fødselen av og gjennom livet. Den er unik, og synes å tilhøre hver en av oss som noe unikt. Men det er ikke sikkert at «min» bevissthet ene og alene er min. Forbindelsen mellom «min» bevissthet og andres er velkjent for såkalte primitive, men på mange måter høyt avanserte folk. Den blir idag gjennoppdaget ved kontrollerte eksperimenter med overføring av tanker og biloder og med sinnets effekt på andre sinn og organismer. Disse forbindelsene mellom «min» og andres bevissthet er korrelert på samme måte som hos kyanter og organismer, og de peker mot tilstedevarelsen av et felt, ikke bare i den fysiske natur og i vår levende verden, men også i den tilsynelatende adskilte verden av tanke og bevissthet.

Ervin Laszlo, 2003

**Redaktører
2009**FEBRUAR:
APRIL:JUNI:
AUGUST:
OKTOBER:
DESEMBER:
DOJ
AS
DOJ
AS
DOJ
AS

Valg og velgere

Som kjent legger alle partiene fram sine program foran valgene for at vi velgere skal få anledning til selv å vurdere hvilket parti vi mener det er riktig å støtte.

DETTE ble skrevet av Ivar Belck Olsen, i Halden Arbeiderblad, 5. februar. Og den anledningen tror jeg flere enn undertegnede ser frem til - for hva har dere politikere egentlig tenkt å foreslå? (Spørsmålet rettes til samtlige partipolitikere, siden dagens situasjon virker fullstendig kaotisk). Som leder i seniorutvalget i Østfold Kristelig Folkeparti er Belck Olsen sikkert fullt klar over det som har foregått både foran og bak politiske kulisser(?) - og som er årsaken til tidens utføre. Det begriper neppe alle - verken politikere eller de som har valgt politikerne.

DERFOR bør flere etterlyse en forklaring, og en politikk som kan rette opp den galas som politikere og byråkrater i lang tid har vært med på å gjennomføre. Bevisst eller ubevisst. Før et tidsaktuelt, demokratisk, norsk alternativ blir fremlagt, blir jeg neppe alene om å sitte hjemme på valgdagen - nok en gang - i påvente av nettopp et slikt antydet alternativ. Dette ser nemlig ut til å bli fraværende også ved Stortingsvalget-2009.

ALVORET i situasjonen kommer frem blant annet i boken "Sov, mitt lille Norge" av Per-Aslak Ertresvåg, og følgende sitat fra side 13 bør være tankevekkende for absolutt alle: "Den internasjonale finanseliten har i det skjulte drevet sitt renkespill gjennom flere generasjoner. Målet er å skape en verdensordning som kalles globalisering, det vil si avskaffelse av nasjonal, demokratisk kontroll. Folkestyret skal erstattes av et fjøydalsk (fascistisk) styre."

FORTSATT opplysningsvirksomhet er derfor høyst nødvendig, og avisene Nordlys og et eksempel, 7. februar, med innlegget "Landsforræderi", skrevet av Øyvind Aarsnes.

(<http://www.nordlys.no/debatt/ytring/article4108849.ece?service=print>)

NORSK PRESSE bør være positiv, og gi spalteplass for overstående etterlysing fra partipolitikere. Derfor sendes dette innlegget til flere aviser.

Thorbjørn Andersen.
Halden.

Vi feirer den unge Hamsund

HAMSUN: «Vi kan ikke feire en nazist som Hamsun» proklamerer Otto Homlung, og gjør Trøndelag Teater til en «Hamsun-fri sone» i jubileumsåret, og hever en moralisk pekefinger til de som velger å feire Hamsun. Nord-Trøndelag Teater feirer heller ikke nazisten Hamsun – vi feirer den dikteren «som velger det godes side gjennom et humanistisk budskap»! annonse

Hamsun ble nazist på sine eldre dager. Hans Hitler-nekrolog er ingen hyggelig lesning, som Homlung riktig påpeker, og samtidig bruker som fasit overmannens diktning. Men hvem er nazist? Når blir man det? Hvis Hamsun hadde dødd i 1890, ville han fått merkelappen anarkist.

Mange ville sikkert også kviet seg for å feire en dikter med slike sympatier. «Jeg har været omvendt mange ganger i mine Dage», sier han om seg selv.

I 1903 skrev Hamsun Dronning Tamarra av Georgia. Et teaterstykke om den kristne erober av Georgia, som fikk problemer med muslimske utbryterregioner i Sør-Ossetia og Abkhasia. Hamsun skriver et drama som handler om forsoning, aksept og forståelse mellom kristne og muslimer! Stykket har dramaturgiske

svakheter, men i Brit Lossius bearbeidelse og regi vil det bli et sterkt anti-krigsstykke – som er skremmende aktuelt hundre år senere. Jeg syns det er rart at ikke Hamsuns dramatikk får større plass i et jubileumsår, og at det ellers bare er dramatiseringer av hans romaner vi får se på scenen. «Hamsun hatet teater» påstår Homlung, og får støtte fra trikkehatteren Anne B. Ragde. Nei, Hamsun hatet ikke teatret. Tvert imot – han elsket teatret og skrev seks skuespill. At han ikke fikk til å skrive dramatikk, gjorde at han senere distanserte seg fra scenen.

Det er kanskje viktig å vite om en kunstners bakgrunn for å kunne forstå og forske på verkene. Men det blir problematisk hvis man legger dette til grunn for opplevelsen av kunstverk. Hvordan skal vi forholde oss til andre kunstnere med problematiske synspunkter? Beckett laget en klausul som forbyr Mens vi venter på Godot å bli spilt av «kvinner og neger». Var Beckett rasist og kvinnehater? Til en viss grad var han kanskje det.

Spørsmålet blir om man derfor skal droppe å spille alt av Beckett? Nei, vi må kunne spille Wagner og feire han og hans musikk – uten å samtidig ønske å invadere Polen (som W. Allen formulerer det).

At et gammelt og ærverdig teater som Trøndelag Teater velger å ikke feire den gamle og ikke fullt så ærverdige Hamsun – er naturlig. Nord-Trøndelag Teater er et ung teater. For oss passer det utmerket å feire den unge Knut Hamsun.

2009 – hva vil skje ?

Mange vil kanskje bruke enda flere spørsmålstege.

DAGENS ansvarlige redaktør i nevnte avis kom inn på det samme.

TIDEN er overmoden for å sette det hele inn i et større tidsperspektiv. Derfor er det også naturlig å ta utgangspunkt i Norges grunnlov og dens intensjoner for norske borgere. Gjøres det – risikerer man riktig nok å få "bakoversveis" - uansett hårlengde. (Selv for en ikke-jurist er det nærmest hårreisende å se den uthuling av Grunnloven som er foretatt av byråkrater og såkalt ansvarlige politikere). Ytterligere fakta i den forbindelse finnes på Internett, for eksempel <http://www.grunnlovens-vektene.com> og <http://bmonline.no> - der mye avsløres.

APROPOS GRUNNLOVEN. Arvid Johanson – tidligere ansvarlig redaktør i Halden Arbeiderblad – skrev en artikkel i avisen, 6. januar. I utgangspunktet minnet han om at det bare er fem år til vi skal feire 200-års jubileum for Grunnloven, og han beskrev hendelser fra lang tid tilbake. Kan man nå også forvente flere politiske fakta – fra 1945 og frem til i dag? (Som også tidligere statsråd i Ap-regjering – er han oppmerksom på hva som har foregått?).

ARBEIDERPARTIETS vei mot et sosialistisk system har vært kjennetegnet med taktikken "to-skritt–fram–ett–tilbake". Det er imidlertid fullstendig feil å ensidig beskydde denne type sosialister for galskapen rettet mot øvrige borgere. "De andre" (såkalt borgerlige) har ikke vært en töddel bedre. Tvert imot. Og nå har de til og med tenkt å gå inn for en samling. Men, ærlig talt – samling om hva? Skjønner heller ikke disse politikere hva de har vært med på?

PER-ASLAK ERTRESVÅG er en forfatter som har beskrevet politikeres store og mangeårige sammensvergelse i klartekst. Også hans bok "Sov, mitt lille Norge" gir eksempler. Og jeg siterer noe fra side 217: Det store, åpne såret i norsk politikk har helt siden 1972 vært EU-saken. Den har splittet familier og landet. Men især har den skapt et stort antall politikere som har latt seg velge inn på Stortinget for å tjene land og folk, men som åpent har motarbeidet både folket og landet og sabotert folkets vilje. Først og fremst gjelder dette de medlemmer av Stortinget som aktivt arbeider for at Norge skal opphøre som egen stat.

DE SISTNEVNTE ("Globalistene") må være fullstendig klar over at Straffelovens §83 fortsatt er gjeldende for landsforrædere. Noe som fremmøtte velgere også må være klar over.

TIL SLUTT – nok et sitat fra nevnte bok: Landet Norge var en vakker illusion som ennå holdes oppe ved hjelp av hykleri og skjulte handlinger. Mektige krefter utenfra er i ferd med å erobre oss innenfra, med hjelp fra norske medløpere.

NOEN REDAKTØRER gir nok spalteplass for dette innlegget. Hvor mange – gjenstår å se.

(Det sier også sitt om ytringsfriheten i dagens Norge). Pressestøtte – hvorfor det?

Thorbjørn Andersen.
Halden.

Ei vond ånd

Av Armand Edgar Nyhus.

Det skjuler seg ei vond ånd i landet.

Den er i systemet

og i menneskjetanken

Den kom hit

i trettiåra,

og kynisk som den er, er mange daude av den.

Den er eit spøkelse

som går att i tida.

Ein varulv

som er gjenoppstått,

og dei gamle konsentrationsleirane står der enno,

som eit monument

over den sjukdom

som rådde

i eit Europa

som var åndeleg fallitt.

Offentliggjorde - - -

uriktige og usanne påstander blir framstilt. Også de anonyme. Det vil jeg også fortsette med, ” avslutter regiondirektør Pål Hultgren sitt andre leserbrev i Avisa Nordland.

2. Øredøvende taushet fører til personlig brev til Pål Hultgren

Etter disse 6 innleggene i Avisa Nordland, ble det en langvarig og trykkende og beklemmende stillhet rundt saken, helt til redaktøren av Samfunnsliv (DOJ) grep tak i den og først sendte regiondirektør Pål Hultgren et personlig brev med krav om at han måtte beklage sin handlemåte overfor den ansatte i Rema 1000 på Fauske offentlig i avis Nordlands leserbrevspalter.

3. Hultgren setter sin advokat på saken

Mitt personlige brev til Pål Hultgren blir ikke besvart av ham selv, men av hans advokat Finn Ove Smith.

Utdrag av advokat Finn Ove Smiths svarbrev (tydelig preget av å få DOJ til å tie i denne saken):

I Deres brev forlanger De at min klient ved regiondirektør Pål Hultgren skal skrive et leserbrev til avis

Z-1

Nordland hvor han skal ”beklage at han har offentliggjort sydomshistorien til en medarbeider av Rema 1000 på Fauske”.

En vil først få lov til å bemerke at det på ingen måte er aktuelt å diskutere denne saken med Dem da De ikke på noen måte har noen – slik vi oppfatter det – interesse i saken.

En ser imidlertid med bekymring på Deres trusler om mangfoldiggjøring av positivt uriktige opplysninger som kun er ment å ramme en av Fauskes bedrifter, og dens avtalepartner Rema 1000 Norge AS.

Vi finner grunn til å gjøre Dem oppmerksom på at vi – partenes prosessfullmektiger – har i fellesskap vært i kontakt med avis Nordland ved sjefredaktør, og i fellesskap gitt uttrykk for det åpenbart uhedige i at avis tillater anonyme leserinnlegg med et feilaktig innhold, at partene er enige om saken og at ytterligere avispolémikk om saken verken er nødvendig eller ønskelig for noen av partene. Jeg legger derfor til grunn at avis Nordland som vil motta kopi av dette brev er seg sitt ansvar bevisst og avviser et hvert innlegg fra Deres side som er ment som sjikane av det være seg Rema 1000 Norge AS og ikke minst Chris Garstad AS.

4. Hva står egentlig i advokat Finn Ove Smiths svarbrev?

Leserne av Samfunnsliv bør spesielt merke seg siste avsnitt i Smiths brev til DOJ hvor han helt tydelig antyder at de har hatt kontakt med avis Nordlands sjefredaktør og med dette vil forhindre at jeg skal komme med svarinnlegg angående denne saken i avisen (!)

DOJ sendte deretter følgende svar til advokaten til Pål Hultgren, Finn Ove Smith (utdrag)

Det er med stor forundring jeg leser ditt brev til meg på vegne av Pål Hultgren. Jeg hadde forventet at Pål Hultgren selv hadde tatt ansvar for det han har offentliggjort i to avisinnlegg og selv gitt meg tilbakemelding på det. Når et advokatfirma benyttes er det tydelig for å skremme noen fra å ha noen mening om denne sakens kjerne og dens moralske aspekter.

Jeg har kun forholdt meg til sakens kjerne som er en serie avisinnlegg i nettopp Avisa Nordland (AN), som du så frimodig beretter i brevet ditt har forhåndskontakten for øyen-synlig å kneble enhver debatt om sakens moralske hovedaspekt: nemlig offentliggjøring av en arbeidstakers sydomshistorie i en lokalavis.

Det er en ganske drøy påstand du kommer

med når du antyder at jeg kan komme med innlegg som er ment som sjikane av det være seg Rema 1000 Norge AS og ikke minst Chris Garstad AS. Det er i følge ditt brev på denne bakgrunn du har kontaktet sjefredaktøren for Avisa Nordland. Din uttalelse sier mer om ditt syn på denne saken enn innholdet i mine brev og innlegg. Det forekommer overhodet ingen sjikane av verken Pål Hultgren eller Chris Garstad AS i mitt brev til Pål Hultgren. En annen sak er at vedkommende arbeidstaker som ble hengt ut i avisene muligens anser Pål Hultgrens avisinnlegg som sjikane, men dette fårstå for hans egen regning.

Jeg og mange med meg har stor interesse av denne saken fordi det berører mitt og mange andres langvarige kundeforhold til Rema 1000 – det går på sakens helt klare moralske aspekter og hva en regiondirektør kan tillate seg å ytre i en leserbrevspalte i AN på bakgrunn av et anonymt innlegg. Dette er dessuten en sak som har vakt stor oppsikt på Fauske og diskuteres på mange hold og oppfattes som sjikane av en velkjent og godt likt medarbeider på Fauske som helt uforskyldt er kommet i gapestokken.

Jeg er forundret over at du som advokat er villig til å sette ytringsfriheten til side fordi Pål Hultgren ikke er villig til på eget ansvar å bli konfrontert med det han har offentliggjort i en lokalavis om rent personlige sydomsforhold i en medarbeidersak.

Dag O. Johansen

5. DOJ sender brev til sjefredaktør Jan-Eirik Hanssen i Avisa Nordland

Utdrag fra brevet med tre sentrale punkter:

Slik jeg tolker Smiths brev generelt og dette avsnittet spesielt, må jeg be om svar på følgende spørsmål:

1. Kan et advokatfirma påvirke den redaksjonelle linjen i en avis?
2. Hvordan ser du som sjefredaktør på det anonyme innlegget i AN 28.10.08 som utløste avisdebatten?
3. Hvordan ser du på Pål Hultgrens tilsvarende anonyme innlegget i AN?

Denne saken har vakt voldsom oppsikt på Fauske. En meget godt likt medarbeider hos Rema 1000 på Fauske har helt uforskyldt havnet i gapestokken. Smith snakker om at jeg kommer med sjikane overfor Rema 1000 AS og Chris Garstad AS. Dette er positivt feil. Flere med meg hevder at det er Pål Hultgren som står for sjikansen i og med at han offentliggjør en medarbeiders sydomshistorie i leserbrev i AN der alle skjønner hvilken person det dreier seg om.

Dag Ove Johansen

6. Telefon og kopi av epost fra en sjefredaktør

21.januar ringte sjefredaktøren i AN og avklarte ved opplesning av brev til advokat Smith at avis Nordland selvfolgtelig ikke har inngått noen som helst avtale med advokat Smith ang. denne saken og at det er innlysende at intet advokatfirma skal påvirke den redaksjonelle linjen i en avis.

I tillegg kom følgende meget avklarende epost fra sjefredaktør Jan-Eirik Hanssen i Avisa Nordland til advokat Finn Ove Smith (Hultgrens advokat) med kopi til DOJ (utdrag):

1. Avisa Nordland er ikke part i saken.
2. Avisa Nordland er ikke en del av forliket mellom partene.

3. Vårt og mitt ansvar er å vurdere publisering av hvert enkelt leserbrev som måtte komme i denne saken - som åpenbart har skapt et betydelig lokalt engasjement blant folk på Fauske. Det har også regiondirektøren i Rema bidratt til gjennom sine innlegg.

Jeg er lite imponert over formuleringene involverer Avisa Nordland og videresendes en tredjeperson. Dette av to årsaker:

1. Det etterlates et inntrykk av at partene og Avisa Nordland ”er enige om saken og at ytterligere avispolémikk om saken verken er nødvendig eller ønskelig for noen av par-

tene.”

2. I brevet går man langt i å instruere hvordan jeg som ansvarlig redaktør skal redigere avisens: ”Jeg legger derfor til grunn at avis Nordland som vil motta kopi av dette brevet er seg sitt ansvar bevisst og avviser et hvert innlegg fra Deres side”

Eventuelle framtidige leserinnlegg - i denne og andre saker - vil bli vurdert på fritt grunnlag og basert på våre publisistiske kjøreregler.

Jan-Eirik Hanssen
sjefredaktør

7. Advokat Smiths svarbrev til sjefredaktør Jan-Eirik Hanssen (med kopi til DOJ)(utdrag):

Når det gjelder pkt. 2 i din kommentar, viser jeg til at jeg gjør regning med at du som ansvarlig redaktør i avis er ditt redaksjonelle ansvar bevisst, at du opptrer etter de retningslinjer som følger av både redaktørplakat og de pressetiske regler herunder Vis Varsom plakaten, hvilket er påpekt i brevet mitt til DOJ.

Til din orientering er man fra denne side ferdige med saken og som jeg har presisert i senere brev til DOJ kan man ikke se med hvilken ”rett” han blander seg inn i denne saken i det hele tatt.

Saken er med dette avsluttet fra denne siden.

Advokat Finn Ove Smith

8. Hva står det egentlig i advokat Finn Ove Smiths brev til sjefredaktøren?

Leserne av Samfunnsliv bør vite seg merke i følgende avsnitt i Smiths brev:

Når det gjelder pkt. 2 i din kommentar, viser jeg til at jeg gjør regning med at du som ansvarlig redaktør i avis er ditt redaksjonelle ansvar bevisst, at du opptrer etter de retningslinjer som følger av både redaktørplakat og de pressetiske regler herunder Vis Varsom plakaten, hvilket er påpekt i brevet mitt til DOJ.

Her burde Finn Ove Smith også legge til grunn Pål Hultgrens tilsvarende anonymt innlegg 23.10.2008 der han helt klart offentliggjør en medarbeiders sydomshistorie i et leserbrev i AN. Hva med Hultgrens presse-etikk i denne sammenheng? Hva med Hultgrens regiondirektør-plakat? Smith viser til ”Vær varsomplakaten”. Pål Hultgren som regiondirektør burde helt klart følge de samme etiske spilleregler i denne sammenheng!

9. DOJ sendte leserbrev til Saltenposten og Avisa Nordland

Som en logisk konsekvens av brevsekvensen fra DOJs første brev til Pål Hultgren, måtte det ende opp med et avisinnlegg sendt til lokalavisene i Salten, både Saltenposten og Avisa Nordland, fra DOJs side.

Brevet bygger på det personlige brevet til Pål Hultgren og lyder i sin helhet som følger, trykket i Saltenposten på Fauske lørdag 24.januar 2009:

OFFENTLIGGJORDE SYKEHISTORIEN TIL EN REMA-1000-ANSATT PÅ FAUSKE

Som svar på et anonymt innlegg valgte regiondirektør for Rema 1000 AS Nord, Pål Hultgren, å legge ut sykehistorien til en av medarbeiderne på Rema 1000 Fauske i avis Nordland (AN). Disse innleggene har han fått to kommentarer til, en fra en anonym skribent (som Pål Hultgren valgte å svare på), en annen fra Harald Svingerud (som Pål Hultgren ikke har kommentert). Siden har det vært en forunderlig og beklemmende stillhet rundt saken.

Jeg har selv arbeidet i offentlig virksomhet og har aldri opplevd at noen som har vært sykemeldt på min arbeidsplass har fått sin sydomshistorie offentliggjort i en lokalavis av ledelsen/administrasjonen. En slik offentliggjøring av sensitive og taushetsbelagte opp-

lysninger hadde antagelig medført anmeldelse og en eventuell straffesak, i beste fall havnet i arbeidsretten.

Som regiondirektør for Rema 1000 Nord har Pål Hultgren et stort ansvar for alle medarbeidere i regionen. Ved å offentliggjøre en medarbeiders sykehistorie i en lokalavis som AN er det tydelig for alle og enhver at han ikke har ivaretatt rettigheten til vedkommende som han kaller ”den sykdomsrammede” på noe vis. Selv om han ikke bruker navn i sine to innlegg vedrørende ”den sykdomsrammede”, har jo alle skjønt hvem vedkommende er, i og med at han ble navngitt i det første anonyme innlegget som Pål Hultgren henviser til og fant det betimelig å kommentere i første omgang.

Jeg og mange med meg har stor interesse av denne saken fordi det berører mitt og mange andres langvarige kundeforhold til Rema 1000 på Fauske – det går på sakens helt klare moralske aspekter og hva en regiondirektør kan tillate seg å ytre i en leserbrevspalte i AN på bakgrunn av et anonymt innlegg. Dette er dessuten en sak som har vakt stor oppsikt på Fauske og diskuteres på mange hold og oppfattes som sjikane av en velkjent og godt likt medarbeider på Fauske som helt uforskyldt er kommet i gapestokken. Det hjelper fint lite at Pål Hultgren på slutten av sitt avisinnlegg ønsker ”den sykdomsrammede” lykke til i ny jobb.

Den eneste fornuftige og riktige å gjøre i denne sammenheng er at Pål Hultgren beklager sine avisinnlegg i AN offentlig i samme avis og tydeliggjør at han på denne måten har kommet i skade for å ha offentliggjort sydomshistorien til en medarbeider av REMA 1000 på Fauske.

Dag Ove Johansen

10. ANs sjefredaktør på telefonen

Jan-Eirik Hanssen uttrykker tvil om å trykke mitt innlegg av hensyn til medarbeiderens det dreier seg om. Han sier dessuten klart at AN aldri burde ha trykket Pål Hultgrens innlegg i denne saken.

11. Avisa Nordland nekter så DOJ spaltepllass for innlegg om Pål Hultgren

Etter mye frem og tilbake, kommer det en epost fra sjefredaktør Jan-Eirik Hanssen i Avisa Nordland (AN) 02.02.2009 der det bl.a. heter:

Etter en totalvurdering er jeg kommet til at vi setter strek for debatten om enkelt-medarbeiderens sykejournal i våre spalter.

Mvh
Jan-Eirik Hanssen

12. DOJs tilsvarende til Jan-Eirik Hanssen samme dag:

Meget skuffende avgjørelse når man ser på hva dere tidligere har trykket om denne saken. Du har hevdet at Pål Hultgrens innlegg aldri burde vært trykket. Da bør du sørge for at det kommer en kommentar til et slikt overtramp.

Jeg tolker din avgjørelse slik at du likevel har måtte innrettet deg etter advokat Smiths siste uttalelse ang. denne saken.

Lenge leve ytringsfriheten!
Dag O. Johansen

13. Sluttstrek fra ANs side

AN satte altså en stopper for flere innlegg i det sjefredaktør Jan-Eirik Hanssen kaller ”debatten om enkelt-medarbeiderens sykejournal i våre spalter”.

Når man kjenner til hvordan denne medarbeideren har hatt det etter at Pål Hultgren kom med sitt famøse innlegg, er det skuffende å lese hvordan en sjefredaktør med ansvar for at sjikanan kom på trykk, formulerer seg i sin svarmail til DOJ. Her finnes overhodet ingen begrunnelse for hvorfor han setter en sluttstrek for

STADIG BEDRE

Viktig melding

Dybwan Brochmann bil vi hedre: Stadig gjør vi bladet bedre

Oppmerksomme leser vil lett finne øket sidetall, pluss økende fargerik variasjonsbredde i form og innhold. Dette som imøtekommehet etter leserønsker om fornyelse av bladet. Også ved nyorientering med aktuell livsnærhet, bl.a. ved konkret aktualisering sammenheng og tidsrelevant formidling mellom BDBs nyorientering og dagens livsrealiteter.

Videre imøtekommehet fremgår bl.a. av større skrifttyper. Ved den kvalitetshøyende fornyelse gis dertil rom for bildestoff, dels i farger og dels i humoristisk retning.

Hvilken respons?

Når noen imøtekommmer andres ønsker, imøteses gjerne gjensidighet. Fra noen kommer respons i form av pengegaver til bladet. Likeså fra dem som også indirekte støtter bladet når de bestiller gaveabonnement til glede for slekninger/venner. Som det heter: "Den største gleda du kan ha, det er å gjøre andre glad." Og abonnementsgleden fornyes ved hvert nytt nummer av bladet.

Samfunnsbevisst

Samfunnsbevisste som vil dele samhørighetsfel-

les giverglede ved gaveabonnement eller prøvenummer, kan få tilsendt et bestemt antall prøvenummer via redaktøren DOJ på mobil 93 85 04 11 eller epost HYPERLINK "mailto:dagoj@online.no" dagoj@online.no.

Aktuell presisering

I nr. 10 begrunnet redaktøren omlegging av Samfunnsliv til 6 utgaver pr. år. Sideantallet økes fra 12 til 20. En telefonrunde til kjenninger viser at nyheten er godt mottatt. Stoff som før kunne fordeles på to numre, må nå plasseres i ett.

Ang. bladkontingenent så er innbetalingkort vedlagt dette nr. 1 -2009.

Svein Otto Hauffen

denne prinsipielle og etisk viktige debatten.

14. Saltenposten, Fauske, intervjuer DOJ

Som reaksjon på sensuren hos AN, gikk DOJ med saken til Saltenposten. Oppslaget ble slått stort opp fikk plass på første side og sidene 2 og 3 i avisens (utdrag):

- Rema påvirket Avisa Nordland

Av Tor Johnny Friberg

Dag Ove Johansen mener Rema 1000 har påvirket Avisa Nordland til å nekte ham å få et leserbrev på trykk.

FAUSKE: Læreren og forfatteren fra Fauske mener Avisa Nordland har nektet ham ytringsfrihet. Han ville kritisere Rema-direktør Pål Hultgreen for å ha oftentliggjort en ansatts sykdomshistorie i et innlegg i Avisa Nordland tidligere i vinter. Det fikk han ikke.

- Avviser påstandene

Brevet ble besvart av sjefredaktør i Avisa Nordland, Jan-Eirik Hanssen, som ikke deler advokatenes oppfatning av Avisa Nordlands rolle. Han avviser at AN har kommet til enighet med Rema 1000 om å stanse debatten.

– Det er med dekning i Vær varsomplakaten og personopplysningsloven jeg har satt sluttstrek for denne debatten i våre spalter, sier Hanssen.

Han mener det er opp til ham som ansvarlig redaktør, på selvstendig grunnlag, å vurdere hva som skal publiseres.

- Helt feil

Advokat Smith mener at Johansens påstander er en total ikke-sak. – Vi som er advokater i tvisten har levert en henstilling om at vi ikke ønsker mer skriverier om saken av hensyn til begge parter. Det er helt feil at jeg på noen måte har forsøkt å begrense trykkesfriheten til Avisa Nordland. Dette har blitt en sak som havner helt ut av sine proporsjoner, sier Smith.

Vurderer PFU

Dag Ove Johansen har ingen tillit til ANs presseetiske vurderinger og retningslinjer. – Svaret jeg fikk fra AN var svært skuffende. Jeg har spilt med åpne kort og har klarert alt i forhold til alle parter i saken. Johansen mener også at saken bør være av interesse for både riksmedia og Pressens faglige utvalg (PFU).

15. Saltenpostens redaktør Frank Øvrewall leder 7.februar 2009 (utdrag):

AN, Rema og ytringsfrihet

Av Frank Øvrewall

I mange sammenhenger blir lokalaviser anklaget for å drive snill journalistikk, ikke minst for at de er redd for å støte lokale annonsører fra seg. Et leserbrev fra Dag Ove Johansen som Saltenposten valgte å trykke,

men som ikke kom på trykk i Avisa Nordland, er et bevis på det motsatte.

Vi har tidligere anklaget Avisa Nordland for å ha en kritikkverdig redaksjonell linje når det gjelder leserbrev. Her får nemlig hvem som helst sjikanere en navngitt person, uten å oppgi sitt eget navn.

Nå har avisen havnet i en beklemt situasjon, og de har dratt Rema med seg, fordi de slapp gjennom et anonymt leserbrev i oktober med kritikk mot Rema-ledelsens personalpolitikk på Fauske.

Innlegget fikk først regiondirektøren i Rema ut på glattisen. Han burde latt være å svare på en slik anonym anklage. I stedet gikk han ut med deler av sykdomshistorien til en ansatt.

Det skapte reaksjoner. Det merkelige er at da ble spaltene i Avisa Nordland stengt. Det til tross for at et leserbrev med kritikk mot regiondirektøren, var undertegnet med fullt navn av Dag Ove Johansen.

Når det da blir avslørt at sjefredaktøren i AN har hatt møte med Remas og den ansattes advokat, forklarer det avslaget bedre. Advokatene har nemlig fått forståelse av at nye innlegg om saken vil bli avvist. Det ble Johansen varslet om i et brev fra advokatene.

Saltenposten fikk ikke et slikt brev, og det hadde heller ikke nytten. Johansens innlegg ble trykket lørdag for 14 dager siden. Uka etter stoppet Rema annonseringen i Saltenposten.

Vi kan ikke se bort fra at det skyldes tilfeldigheter. Vi kan heller ikke se bort fra at sjefredaktøren i AN tok sin avgjørelse uten hensyn til "henstilling" fra advokatene.

Saltenposten kunne ikke ha stoppet leserbrevet AN avviste. Dag Ove Johansen gjør ikke annet enn å kritisere en annen person, under fullt navn.

Vi håper saken får Avisa Nordland til å revurdere sin holdning, og ikke slippe til anonyme leserbrev like ukritisk som før. Når det gjelder Remas annonser, regner vi med å få dem tilbake i Saltenposten. Rema bedyrer tross alt de har et profesjonelt forhold til annonsering.

Hvis ikke, får trøsten være at det ikke er første gang en annonsør blir borte en stund fordi han ikke liker omtalen avisens har gitt ham. Det tapet får vi avskrive på ytringsfriheten.

16. ANs sjefredaktør Jan Eirik Hanssen skriver innlegg i saken i Saltenposten og sin egen avis, Avisa Nordland (AN) 7.februar (utdrag):

SENSURERT AV SALTENPOSTEN

Til tross for at det ble brukt tre sider på saken har Øvrewall ikke funnet det passende å ta med mine kommentarer til saken, som journalisten og redaktøren fikk oversendt per e-post kort tid etter at jeg ble kontaktet. I tillegg har Dag Ove Johansen og Øvrewall underlaft vesentlig informasjon. Fordi det ødelegger konspirasjonsteoriene?

Jeg vil derfor klargjøre følgende:

I fjor høst pågikk det i våre spalter en debatt om en oppsigelsessak ved en Rema-butikk på Fauske. I det offentlige ordskiftet framkom det etter hvert flere personsensitive opplysninger. Blant annet om vedkommendes helsetilstand. I tillegg var personen i ferd med å bli identifisert gjennom innholdet i

brevene. Den oppsage medarbeideren har ikke på noe tidspunkt selv søkt offentlighet. Av hensyn til medarbeideren, og med dekning i Vær Varsom-plakaten og personopplysningsloven, har jeg derfor satt sluttstrek for denne debatten i våre spalter.

Når det gjelder forliket mellom Rema og medarbeideren, så har jeg gitt begge parter tydelig tilbakemelding om at Avisa Nordland ikke er en del av forliket. I e-poster til begge parters advokater har jeg i klartekst understreket at det er opp til meg som redaktør, på selvstendig grunnlag, å vurdere hva som skal publiseres.

Jeg er opptatt av å verne rundt min integritet som redaktør. For å ivareta min og avisens redaksjonelle frihet og uavhengighet er det utenkelig for meg å delta på salgsmøter med an-nonsører.

Redaktør og annonseselger Frank Øvrewall stiller først på et salgsmøte. I forbannelsen over et tapt salg sauser han sammen tre redaksjonelle sider med tøv. Han underslår informasjon, sensurerer mitt tilsvær og angriper min etiske standard.

Pass på din egen hattesamling, redaktør og annonseselger Øvrewall!

Jan-Eirik Hanssen, sjefredaktør Avisa Nordland

17. LESERBREV FRA DOJ SENDT AVISA NORDLAND OG SALTEN-POSTEN 08.02.2009:

I Jan-Eirik Hanssens innlegg i AN og Saltenposten 7.februar 2009 fremkommer ytterligere usannheter fra Hanssens side som nok en gang sverter den tidligere medarbeideren på Rema Fauske (som Hanssen ville vise hensyn til på bakgrunn av Vær varsom-plakaten!)

DOJ krevde tilsvær på Jan-Eirik Hanssens innlegg. Det ble trykket i Saltenposten og AN 10.02.2009 (utdrag med de viktigste momentene i denne etisk prinsipielle viktige saken):

AVISA NORDLAND SOM GAPE-STOKK

Kommentar til sjefredaktør Jan-Eirik Hanssens leserbrev i Saltenposten og Avisa Nordland lørdag 7.februar 2009 ang. Rema-saken på Fauske

Det er etter mitt syn fem brudd på moralske og presse-etiske prinsipper i denne Rema-saken som både Avisen Nordland og Rema-ledelsen bør ta ansvar for og ta inn over seg:

- Avisa Nordland (AN) trykker 23.10.2008 et anonymt innlegg med to navngitte Rema-ansatte der det vises til at den ene skal slutte i sin stilling som medarbeider

- Rema Fauske overleverer sykdomshistorien til denne medarbeideren til regiondirektør Pål Hultgren

- Pål Hultgren skriver et leserbrev bygget på sykdomshistorien til Rema-medarbeideren som svar på det anonyme innlegget 23.10.2008. Begrepet "den sykdomsrammede" går igjen i innlegget til Hultgren

- AN trykker deretter Pål Hultgrens innlegg med disse sensitive opplysninger på leserbrevsiden (selv om Hultgren ikke brukte

navnet hans, knyttet han det jo opp mot det anonyme innlegget 23.10 der medarbeideren som skulle slutte var navngitt med fullt navn!)

• Sjefredaktør Jan-Eirik Hanssen fortsetter debatten på egen hånd 7. februar etter selv å ha satt strek 2.februar og kommer med direkte usannheter i AN om Rema-medarbeideren dette dreier seg om. Uttalelser som f.eks. "den oppsage" virker i sterkt grad til ytterligere å sverte vedkommendes gode rykte.

1. Hanssen beskriver saken med ordene "en debatt om en oppsigelsessak ved en Rema-butikk på Fauske" og "Den oppsage medarbeideren..." og videre "Av hensyn til medarbeideren og med dekning i Vær varsom-plakaten og personopplysningsloven, har jeg derfor satt sluttstrek for denne debatten."

Her trakk Jan-Eirik Hanssen langt over grensen mht både Vær varsomplakaten og personopplysningsloven: **medarbeideren ved Rema-butikken på Fauske ble overhodet ikke oppsagt.** Han sa selv opp sin stilling for å begynne i nytt arbeid, som mange i dagens samfunn sikkert gjør for å skifte beite og få nye erfaringer og opplevelser.

2. Jan-Eirik Hanssen skriver også om et "forlik" mellom medarbeideren og Rema. Dette forutsetter jo en oppsigelsessak, noe som er nok et eksempel på ren diktning fra Hanssens side.

I denne alvorlige personalsaken har regiondirektør Pål Hultgren og sjefredaktør Jan-Eirik Hanssen brukt begreper som "den sykdomsrammede" og "den oppsage" i sine innlegg og tilsvær. Hva blir det neste?

Det er helt innlysende at denne saken nå må vurderes av PFU (Pressens Faglig Utvalg). Selv om dette gjelder leserbrev i en lokalavis, så er det en regiondirektør og en sjefredaktør som står bak noe som mange mener er ren sjikane av en tidligere medarbeider i Rema på Fauske.

Til tross for at Hanssens "klare svar" til meg og advokat Smith, som representerer Pål Hultgren i denne saken, der han påpeker at AN står på egne ben mht redaksjonell linje, tyder Hanssens innlegg på at det synes å ligge en annen agenda bak når han av hensyn til det han kaller "den oppsage" medarbeideren ikke vil trykke mitt kritiske innlegg til Hultgren. Hvilket hensyn tar så sjefredaktør Hanssen til medarbeideren det er snakk om her når han selv kaster ut helt feilaktige påstander om vedkommende?

Hanssen ironiserer i sitt innlegg over at redaktør Frank Øvrewall i Saltenposten, som trykket mitt innlegg 24.01.2009, skal passe på sin egen hattesamling som annonseselger og redaktør. Dette synes jeg er en meget upassende formulering i en seriøs debatt.

**Dag O. Johansen
Men er siste ord sagt i denne Rema-saken?
Den som lever, får se....**

Klimakolonialismen

Denne nye kolonialismen rettferdiggjøres med viktigheten av å bekjempe de globale klimaendringene. annonse

Tor A. Benjaminsen
Førsteamanuensis
Ian Bryceson
Professor

Klimatiltak som karbonbinding i skog og produksjon av bioenergi, er i ferd med å overta store arealer i Afrika hvor det hevdes å være mye ubrukt og "ledig" jord tilgjengelig. I tillegg skal det være billigere og mer kostnadseffektivt med tiltak mot klimaendringene i fattige land enn det er å redusere utslipp i rike land i Nord.

Begge disse premissene er problematiske. For det første finnes det knapt en kvadratmeter på det afrikanske kontinentet som ikke eies eller brukes av noen. Men hvem som eier jorda er ofte ikke så lett å definere på grunn av det som kalles "rettlig pluralisme". Det vil si at folk forholder seg til flere overlappende rettighetssystemer. Formelt eier vanligvis staten all jord, mens bønder og gjeterne har sedvanerett. Noen har sterkere rettigheter enn andre, og det varierer i hvilken grad staten anerkjenner og respekterer sedvane. I tillegg finnes det mange som hverken har rettigheter gjennom statlig anerkjennelse eller sedvane, men som gjennom lang tids bruk har opparbeidet visse rettigheter ut fra et etisk eller menneskerettlig perspektiv.

Ved å innføre arealintensive klimatiltak i en slik situasjon, vil nødvendigvis noen bli gjort til tapere i prosessen. De mister tilgang til jord og ressurser som de har brukt i lang tid. Noen betaler altså prisen for våre "kostnadseffektive" tiltak. Men de som overlates kostnadene av disse tiltakene, har en tendens til å forblie usynlige i regnestykkene som presenteres. Ikke overraskende er taperne de fattigste og folk med de svakeste formelle eller sedvanemessige rettighetene til jord. Dette er for eksempel husdyrgjeterne, mi-grantarbeidere og kvinner. Vinnerne er

utenlandske selskaper og i noen grad også lokale korrupte ledere og byråkrater som leier ut "statlig" jord for en billig penge.

La oss gi noen eksempler på slike klimakolonialistiske tiltak:

TV2-nyhetene har i flere innslag dokumentert hvordan det Stavanger-baserte selskapet Biofuel har tatt seg til rette og hogd ned trær i Ghana for å dyrke jatropha-planter. Oljen fra disse plantene brukes til produksjon av biodiesel. Trærne som ble hugget var blant annet sheanøttetrær som det er tabu å felle i hele Vest-Afrika på grunn av deres økonomiske betydning. Kvinner sanker nötter fra trærne og lager sheanøttolje og -smør som brukes i matlaging. Dessuten tjener de penger på salg av en del av disse nötene som eksporteres til kosmetikkindustrien.

Distriktsmyndighetene skal ikke ha vært informert om dette prosjektet. Biofuel satte i gang kun ved hjelp av støttespillere i sentrale myndigheter og fingeravtrykket til en lokal landsbysjef. Selskapet har ikke tenkt å gi seg i Ghana. De har nå fått leid 230 000 mål på savannen i den nordlige delen av landet og planlegger å starte innhøstingen i 2009.

Det svenske firmaet SEKAB satser på produksjon av biodrivstoff i Tanzania for det europeiske markedet basert på dyrking av sukkerrør fra over 400 000 hektar i store monokulturplantasjer. Jorda leies for 99 år av sentrale myndigheter, for 3-4 kroner pr hektar og år. I et testprosjekt leier selskapet 22 000 hektar som tidligere har vært en statlig ranch. I flere tiår har imidlertid flere tusen mennesker dyrket ris, cassava og sesam på dette området, samtidig som deler av det blir brukt som beiteland av masaier.

Alle disse menneskene skal nå bortvises og skogen skal fjernes for å gjøre plass til sukkerrør. I tillegg vil prosjektet ha store negative økologiske konsekvenser ved overforbruk av vann, sprøyting med plantevernmidler og tap av biologisk mangfold i tropiske skogområder, samt mangrover og korallrev langs kysten. Ifølge Bistandsaktuelt håper SEKAB å tjene omkring en milliard dollar i året et-

ter at alle investeringer i Tanzania er på plass.

Det norske selskapet Green Resources, som tidligere het Tree Farms, fikk i 2000 kraftig kritikk av Norwatch. Selskapet kontrollerer i dag mer enn 200 000 hektar i Tanzania, Uganda og Mosambik. Disse arealene skal i sin helhet være "ubrukt" savanne eller "degradert" skog. Så langt er 11 000 hektar beplantet. Gjennom denne skogreisingen kan Green Resources selge frivillige karbonkreditter til norsk forurensende industri. Norwatch hevdet at leien selskapet betaler staten for jorda, bare er en brøkdel av profitten selskapet får fra salg av karbonkreditter. I tillegg var det anklager om at arbeiderne ikke fikk betalt lønnen sin og at det var jordkonflikter med omkringliggende landsbyer.

I 1993 ble Mount Elgon nasjonalpark etablert i Uganda. Året etter startet den nederlandske stiftelsen FACE treplanting for karbonbinding i parken sammen med nasjonalparkmyndighetene. Et annet nederlandsk selskap, GreenSeat, selger så dette karbonet til flypassasjerer med dårlig samvittighet. Et to-tre km bredt belte langs store deler av den 211 km lange nasjonalparkgrensen, er nå beplantet. Samtidig er hundrevis av landsbyboere forvist med makt fra områder de har bebodd og dyrket i generasjoner. Opp til 50 mennesker skal ha blitt drept av de bevæpnede parkvaktene etter etableringen av parken. FACE og det sveitsiske selskapet SGS, som har sertifisert

kredittene, hevder at de forviste menneskene kun er ulovlige bosettere som ikke har noen rettigheter til jorda. Det er nå store konflikter mellom lokalbefolkningen og prosjektet som blant annet har ført til at folk i protest har gått løs på trær og kuttet dem ned.

Alle disse prosjektene har til felles at større arealer er overført fra fattige folk til utenlandske selskaper. Av og til skjer dette med makt eller ved statlig inngrisen uten lokal deltagelse, mens andre ganger blir overtakelsen rettferdigjort ved at lokale sjefer har satt sitt fingeravtrykk på en kontrakt. Det siste er enten bondefangeri eller det handler om at lokale eliter får personlig fortjeneste, mens flertallet blir fattigere. Det finnes imidlertid bedre alternativer til karbonbinding og bioenergi som er mer integrert i lokale produksjonssystemer og som baserer seg på småbønders individuelle eller felles rettigheter til jord. Slike tiltak har både en utviklings- og klimavinst. Men noen vil fremdeles forsvere arealintensive klimatiltak som nødvendige ut fra et føre-var-prinsipp, selv om fattige afrikanere må bære kostnadene. Andre forsvarer slike prosjekter, fordi de håper at land i Nord da slipper seriøse kutt i egne utslipp. Begge holdninger kan kalles klimakolonialistiske.

•Kronikkforfatterne er tilknyttet Institutt for internasjonale miljø- og utviklingsstudier ved Universitetet for miljø- og biovitenskap i Ås.

Verda lir av narsissisme

Av Armand Edgar Nyhus.

Verda lir av narsissisme, den ser ikkje seg sjølv,
og fylgjer politikarar
som lir av nevrotisk angst,
dei er redde for
sin posisjon.
Dei syrgjer for
sin eigen lut,
og leier landet
inn i natt og tåke,
der folk ikkje
ser vegn fram
til ljoset,
og får ikkje frigjort seg.
Slik verda er i dag
er bedraget stort,
og der menneskeheita er eit offer
på Mammons alter.

Kald krig igjen
i ei verd der vi eigentleg
har samkjensle med kvarandre. Der vi alle trass grenser
er bror og søstre
og lever på den same jord.

MIDTØSTEN I FOKUS

Israel "skapte" i sin tid Hamas som en motvekt mot PLO og Yassir Arrafat. Nå er de ikke på så god fot lenger. Invasjonen av Gaza har vært planlagt lenge. Det var Israel som i ly av presidentvalget 4.november gikk inn i Gaza og drepte 6 Hamas-ledere. Etter det begynte den massive rakett skytingen fra Hamas' side mot Sør-Israel. Det må være underlig for Israel at de først har støttet tilblivelsen av Hamas for så å møte seg selv i døra. Likner for øvrig på situasjonen i Afghanistan der Taliban jo opprinnelig ble bygget opp og støttet av amerikanerne i forbindelse med Sovjets invasjon av Afghanistan.

Verden er ikke enkel....

Avslöja vårt ekonomiska system

Din Lokaltidning på nett

Vi lever idag i ett ekonomiskt system där pengarna för länge sedan fjärmat sig från den egentliga produktionen här på jorden. Med denna produktion menas växternas uppbyggnad av sig själva via den fotosyntetiska processen vilken skapar det syre resten av livet – dvs djur och människor – är beroende av. Detta ekologiska kretslopp har fungerat i minst 75 miljoner år. Det är också den enda egentliga produktionen på vår jord.

Det vi människor med vår förvrängda materialistiska syn kallar produktion är snarast ”skörd”. Vi hugger tex ned träd, pumpar upp olja etc och knycklar till detta i en industriell process vilken dessutom skapar en mängd avfall. Naturen skapar ej något avfall. I naturen flyttas atomerna om utan att orsaka det spill som normalt sker vid industriella processer där molekyler mals sönder. Naturen har den fantastiska verkningsgraden på fi, dvs hälften av försöken att kombinera atomer lyckas. Verkningsgraden i människans industriella processer är 1/10 upphöjt i 10, dvs 1 på 10 miljarder. Vi blir alltså fattigare och fattigare!

Världen över lag befinner sig i ”krigstillsstånd”, dvs resurserna sugs till krigsmaterielindustrin (där vapnen främst omsätts via skrotning pga teknisk ålder-

domlighet i stället för i regelrätta krigsoperationer) Detta är ett viktigt skäl till att vi har den för det ekonomiska systemet så viktiga inflationen. Inflationen, självfallet både på konsumtions- som kapitalvaror leder till en fantastisk omfördelning av pengar (vilka en del kallas resurser) från löntagare till kapitalägare. Vi har tidigare talat om faktorn 100 ggr större ökning på 20 år. Kapitalägarna måste/tvingas förränta sina pengar, således måste vi andra producera och konsumera mer. Märk väl jag avser bara den industriella världen som egentligen är den som bär upp det ekonomiska systemet. I tredje världen finns självfallet en stor efterfrågan, men tyvärr en bristande betalningsförmåga, och det är ju ändå den som räknas. Mat och andra dagligvaror kan vi bara konsumera till en viss gräns. Magen begränsar möjligheten att äta för mycket. Tiden begränsar möjligheten att konsumera materiella ting. Rädsan har dock inte samma gräns. Således sugs pengarna i vår övrmättnads-kris till krigsindustrin. Systemet tvingar alltså fram krigsmateriel vilka i slutänden kommer att användas.

Vårt ekonomiska system vill jag alltså se som en veritabel dödskarussel! Paradoxerna blir allt mer uppenbara för var dag. Fiendskapen öst-väst har förändrats mer och mer till fiendskap nord – syd.

Med skrämsel om terrorismhot avvec-klas demokratin och rustningarna intensifieras. Det är viktigt att hålla den egena befolkningen i schack. Här i Sverige tex stöttar LO storföretagen på bekostnad av småföretagen (man har idag svårt att gesken av en intresseomsättning då man ändå har en med kapitalismen gemensam grundsyn på människan, arbetet och vinsten). Dagens ohejdade produktions/konsumtionshålligång har förödande konsekvenser för bl.a miljön, vilket döljs av det felaktiga produktionsbegreppet.

Idag har vi en teknik som kan förse människorna i väst med allt vad de behöver utan att vi arbetar åtta timmar per dag. Motsvarande 10-13 % av den tiden skulle räcka för våra basbehov. Våra makthavare kan inte/vågar inte erkänna detta. Vi tvingas konkurrera om jobb som egentligen är onödiga.

Människan är fortfarande slav fast på en högre nivå (under det ekonomiska systemet) men i en mer raffinerad form. Slavägarna tvingades förr sörja för vår mat, vår bostad etc. (Slavsystemet i Amerika dog faktiskt ut av egen kraft). Nu i vårt moderna samhälle skickas vi hem med lite pengar på fickan. Dock tvingas vi tillbaka till arbetet nästa dag för att kunna fortsätta att överleva. Jag tror också vi kan jämföra med det kolo-

niala systemets övergång till de multinationella bolagens kontraktsodlingar (där odlaren är uppknuten med priser, utsäde, konstgödsel, bekämpningsmedel etc)

Jag tror det är viktigt att förstå mekanismerna som har lett fram till dagens situation. Det krävs både en förståelse av de fysiska lagarna men framför allt insikt om de drivkrafter som präglar mäktmänniskorna agerande. Parallelt bör vi också diskutera alla de förslag som cirkulerar hur vi ska starta förändringen av dagens kortsiktiga dödskarusell där allt går ut på att tjäna på varandra till morgondans långsiktiga som ska gå ut på att tjäna varandra..

En förändring är helt nödvändig då diktatur och fascism annars hotar då det är makthavarnas enda chans att både suga ut oss och behålla makten.

Medan jag skrev detta dök det upp andra saker i huvudet

- Hur vända inflationsspiralen
  - Felaktigheter (konkret) i det ekonomiska systemet
  - Maktproblemet och en modell för medvetandeutveckling
  - En sedelärande historia om engelsmännens agerande i Kenya
  - Åtakommer gärna till detta.
- Johan Sandwall
sandwall@hotmail.com

Hijab er islamismens uniform

Det flerkulturelle samfunn blir ikke mer flerkulturelt om politiet tillater hijab til uniformen. Snarere er det et bevis på at det flerkulturelle samfunn har mislykkes.

Tekst: Walid al-Kubaisi, publisert: 11.2.2009

Aldri i min villeste fantasi hadde jeg forestilt meg at Norge skulle gå inn for ordningen som Politidirektoratet nå har sagt ja til. Det er et trist kapittel i landets historie hvis hijab blir tillatt til politiuniformen. Jeg vet at nordmenn forsvarer hijaben med argumenter hentet fra norsk sammenheng – som respekt for tro og religion, det å gi det flerkulturelle rom til å utfolde seg, respekt for individets frihet og toleranse for forskjeller i klesdrakt og tanker. Men om man hadde dukket litt under overflaten og skaffet seg innsikt i erfaringer fra muslimske land, ville vi nok ikke sett et så avslappet forhold til hijaben.

Hijaben er en islamismens kvinnedrakt, men islamisme er ikke islam. Islamisme er en politisk ideologi derivert fra islam, og en helt bestemt form for tolkning av islam. Det fins muslimske lærde som betrakter islamistene som frafalne muslimer og advarer mot dem som farlig tendens i moderne tid.

Hijaben er en politisk uniform som ble oppfunnet av de islamistiske Muslimbrödrrene for dröyt 60 år siden. Beviset er rett og slett alle bilder i oppslagsverk og leksika, som viser at denne drakten ikke fantes før 1950-årene. Muslimske kvinner i de meste fundamentalistiske miljøene har alltid hatt en anständig klesdrakt som har dekket hår og bryst. Men den har vært noe annet i mote og form enn den islamistiske hijaben. Min mor brukte aldri den islamistiske hijaben. Hennes mor brukte den heller ikke. Det samme gjelder mødrene til de fleste kvinner i Norge som i dag bruker hijab.

Det fins forskjellige klesdrakter som etter muslimsk tradisjon er anständige og som dekker hår og kropp. De er forskjellige i de ulike muslimske land. Den pakistanske kvinnedrakten er annerledes enn kvinnernas bekledning i Irak og Syria; i Marokko har kvinner kledd seg forskjellig fra kvinner i Indonesia og Tyrkia. Den islamistiske hijab som politiet nå aksepterer, sletter alle de kulturelle trekkene slik at man ikke vet hvilken kulturtillhörighet den muslimske politikvinnen som bærer hijaben har. Dette er ikke en flerkulturell handling, tvert imot, men en hijab som reduserer de ulike kulturene til

en bestemt religiøs tolkning og forståelse.

Det betyr på ingen måte at enhver kvinne som bærer hijab er islamist, liksom en kvinne iført et palestinskerjer ikke nødvendigvis er palestiner. Men vi har symbolet i et nötteskall: Islamistene har et prosjekt for å islamisere samfunnet. Og de sier det rett ut at det er det de vil gjøre. Den egyptiske Al-Qaradawi, sentral tenker i Det muslimske brorskap og leder for det europeiske fatwa-rådet, har sagt dette utallige ganger på arabisk TV og på sin arabiske website. Utsagnene er også blitt oversatt til norsk og publisert på nettet. Og Al-Qaradawi er den som gav fatwaen om demonstrasjonen mot Frankrikes hijab-forbud. Har ikke politiet vurdert dette? Har de ikke eksperter som kan arabisk?

Det har opp gjennom århundrene kostet Europa mye blod og smerte å skille stat fra kirke og politikk fra religion. Tillates hijab i politiuniformen svekkes dette skillet. Hijaben er et politisk-religiøst symbol som brukes som offentlig forkynnelsesredskap. Norge er et kristent land med kristendommen som religion, men staten driver ikke med kristen misjon og tillater ikke statlig kristen forkynnelse. Tillates hijaben vil det automatiske bety at staten forkynner islam.

Det flerkulturelle samfunn blir ikke mer flerkulturelt om politiet tillater hijab til uniformen. Snarere er det et bevis på at det flerkulturelle samfunn har mislykkes. Et flerkulturelt samfunn innebærer at fremmede kulturer har rett til å bli en del av samfunnet når disse kulturer og religioner integrerer seg i demokratiet. Islam burde da integreres og tilpasses demokratiet, ikke motsatt. Hijab-spørsmålet er et bevis på at islam ikke klarer å tilpasse seg demokratiet, og for å unngå kolleksjon integrerer demokratiet seg i islam.

Men her har politiet heller ikke gitt muslimer mulighet til å vise at de faktisk kan være fleksible og tilpassningsdyktige. Hizbullahs gudfar, ayatollah Muhammed Hussein Fadlullah, var den sjiamuslimske lärde som sammen med Al-Qaradawi skrev oppropet som oppfordret muslimer verden over til å demonstrere mot Frankrikes lovforbud mot hijab. Da Fadlullah ble spurta om hva muslimske kvinner skulle gjøre hvis Europa insisterte på lovforbud mot hijab, svarte han: ”Vi kan finne utallige løsninger. For eksempel å utstede en fatwa om at kvinner kan bære parykk som dekker håret.” Hijaben i politiet betyr at islam blir tatt inn uforandret og automatisk overført til Europa istedenfor at muslimer sti-

muleres til å utøve fleksibilitet i møte med en utfordring.

Nordmenns tidsperspektiv er begrenset, og de fleste politikere og intellektuelle tenker ikke lenger fram i tiden enn 20-30 år. Det virker på meg som nordmann av frykt for konflikter er villige til å åpne seg for alt mellom himmel og jord – på bekostning av sitt samfunnens grunnleggende verdier. Folk stemmer på sine politikere i håp om et bedre liv for seg, men også for de kommende generasjoner. Men hvilken framtid vil Norge oppleve hvis man fortsetter denne grenseløse holdningen med å akseptere verdier som er i kollisjon med utvikling, åpenhet og kompromiss?

Nå vil Norge innføre en ordning fra England, men Norge er ikke England. Ikke har Norge like mange muslimer som England, og ikke har Norge noen kolonialistisk fortid å bøte på med slike hijab-lover, som virker som straff og selvpisking av samfunnet. Heller ikke har vi voldelige islamister i samme antall og med samme makt i miljøene, og vi trenger derfor ikke bruke hijaben i politiet som alibi mot anklager om islamfobi eller rasisme mot muslimer eller som kompromiss i innvandringspolitikk. Og innvandringen er først blitt en del av norsk hverdag bare de siste 20-30 årene.

Burde man da ikke heller vente litt med å gjøre slike ”islamistiske” vedtak, som samtidig påfører mange muslimer problemer? For å tillate hijab vil oppmunstre – og mildt presse – andre muslimske jenter å bære hijab.

Jeg tror jeg var den eneste innvandrer med muslimsk bakgrund som sendte brev til Politidirektoratet for å advare mot et forhastet vedtak som tillater muslimske kvinner å bli islamistiske politikvinner. (Les brevet ”http://www.fritanke.no/KOMMENTAR/2009/Hijab_er_islamismens_kvinnedrakt/Brev_til_Politidirektoratet/” her.)

Vi sekulære muslimer frykter ikke lenger først og fremst reaksjoner fra den muslimske minoriteten. Vi frykter nordmenn, norske avisredaktører og en politisk atmosfære som ser positivt på det eksotiske de ikke kjenner, mens de har mindreverdighetsfølelse når det gjelder sine egne verdier og livsstil. På grunn av denne holdningen frykter jeg framtidien.

Walid Al-Kubaisi er forfatter og frilansskribent. Han betegner seg selv som humanist og sekulær muslim.

Finanskollapsen-3

Idag är det den 10 december och kollapsen fortsätter att sprida sig från betalningssystemen till den reala ekonomin. Tillväxten som vi vant oss vid ända sedan andra världskrigets slut har vänts i nerväxt. Detta behöver ju inte nödvändigtvis vara negativt. Jag läser uttalanden som ”äntligen”, våra barn och barnbarn får kanske en chans i alla fall. Skulle det vara så att vi får en lång period av nerväxt så kommer det att vara helt andra strategier som gäller. Lika bra att mentalt och fysiskt förbereda sig för detta.

Varslen duggar dock tätt och pessimismen sprider sig då de flesta av oss har svårt att se ljus på framtiden.

Jag läser att bara i USA så har de (desperata) politikerna satsat lika mycket som hälften av vad hela andra världskriget kostade Amerikas skatbetalande i sina försök att få ekonomin och samhällsutvecklingen tillbaka i de gamla banorna igen. Summan lär vara 3,6 biljoner dollar. För mig är det en ofattbar summa som måste få långtgående verkningar för möjligheten att ge medborgarna en rimlig samhällsservice i framtiden. Politikerna i Sverige och Västeuropa har också satsat på samma sätt. Ännu har jag tyvärr inte sett någon diskussionen om de enorma värden som skapats genom de nya fantastiska finansiella instrumenten som kom till i slutet på 80-talet då tillväxten i USA höll på att stanna upp.. Det ska finnas ca 1400 biljoner dollar i bok-

förda värden hos världens banker och finansinstitut. Det är ca trettio gånger mer än världens samlade BNP! Dessa derivat är egentligen värdelösa då INGEN vill köpa dem. Men som jag ser det måste dessa ”värden” fram i dagsljuset och bort ur balansräkningarna. Själv misstänker jag att de är en stor orsak till att bankerna är så försiktiga och stryper kreditgivningen. Under 90-talskrisen var det ju 80.000 företag varav 60.000 var helt sunda som tvingades i konkurs p.g.a orimliga kreditnedskärningar från de svenska bankerna. Bankerna har kanske även den här gången helt enkelt egna riskfyllda positioner som de måste reservera pengar för. Då och då dyker det också upp uppgifter i media om att vanliga småföretagare drabbas av bankernas allt hårdare nypor.

Det kanske är dags att prova något nytt? Jag blir i alla fall glad när jag läser att företag drar ned genom korttidsveckor och dylikt. En sådan lösning kanske är uthärdlig, medan ett avskedande kan leda till total katastrof för de som drabbas.

När jag satt i Sollentunas fullmäktige på 80-talet motionerade jag om en sänkt arbetstid med kanske mer betalt per tidsenhet. En sänkt arbetstid för alla (eller för många) behöver inte leda till katastrof. Den nya lediga tiden måste – enligt min mening – användas till att minska kostnaderna. Den kraschlandning som samhällena verkar vara på väg mot mås-

te vi försöka styra om till någon form av buklandning. Fortfarande sover många då de fortfarande färdas i första klass och inte ser att den hårdta marken rasar emot dem. Jag såg tyvärr aldrig något svar på min motion under den mandatperiod jag satt i fullmäktige. (1982-85).

Idag känns det ännu mer angeläget att försöka se med nya ögon. Jag läser att 4500 kommun- och landstingsanställda riskerar avsked. Det kan säkert leda till katastrof för dem och deras familjer. Ser man det ur en annan vinkel så är det ”bara” max en procent av hela kåren som berörs. Alltså ett räkneexempel ger att det är ca en procent av arbetstiden som försvinner om man fördelar det jämnt. Den typen av resonemang och lösningar där vi fördelar gracerna eller olyckorna jämnt är viktiga. Finanskriser leder alltid till enorma omfördelningar och ökande klyftor. Ökande klyftor ger andra kostnader och problem som oligopol, monopol, kriminalitet och missbruk mm.

Den rådande kollapsen är mycket allvarlig då den ju till skillnad mot tidigare finanskriser omfattar hela den industriella globaliserade världen och att obalansserna är så stora med t.e.x USA:s enorma underskott och Kinas enorma överunderskott. Det kan dröja länge innan världsekonomin återgått till någon form av balans, d.v.s ett läge med mer förutsägbarhet och någon form av optimism och framtidsstro. Ytterligare bidragande faktorer till

att det kan dröja är klimathotens och att oljan är på väg att ta slut. Det sistnämnda kommer säkert att innehålla att olja kommer att ersättas av mänskligt arbete. Min känsla av att framtiden kommer att bestå av mer självförsörjning, småskalighet och ett återerövrande av landsbygden känns tydligare och tydligare. Det lär behövas färre människor i staden och fler på landet.

Vad är det vi människor behöver egentligen? Är det lönearbete? Egentligen inte. För bara hundra år sedan betraktades lönearbete som liktydigt med slaveri. Är det pengar då? Nej inte det heller. Vad vi behöver är mat, kläder och bostäder. Viktigast av allt mat!

Sannolikt kommer det vara en bättre strategi i framtiden, inte att öka sina inkomster utan att minska sina kostnader.

I hela Östeuropa t.e.x(?) är sådant som husbehovsodling och kolonilotter väldigt viktiga för överlevnaden. Vi i Sollentuna ska vara glada över att det finns mycket obruten mark som skulle kunna utnyttjas när vi inte har lönearbeten att sköta på heltid.

All oro, frustration och ilska hos de som har det svårast måste också kanaliseras till insikten att det är bättre att vi alla hjälps åt att ösa den läckande båten än att släss om flytvästarna.

Johan Sandwall
jsandwall@hotmail.com

På nettstedet til NRK

Dreaming of you

Tekst: Klaus Nyberg

Musikk: Klaus Nyberg – Monos Productions

Nå vil jeg drømme meg bort og inn i dine armer,
Kjenne følelsen av glede når jeg kjenner hvor du varmer.

... Finne roen og bare være til,
Ha en masser av dager til å gjøre hva vi vil.
Slipper å tenke på plikter, og at alt skal gå over,
Livet er lett å komme seg gjennom, når man sover.
Det skulle vært virkelighet, jeg håper at jeg vinner deg,
Hvor enn jeg er så lenge jeg er med deg så skinner jeg.
... Du har blindet meg, blir som å se på solen,
Himmel? Det er der du bor på denne jorden.
Blir sittende å stirre ut i luften faller gjennom gulvet,
til et annet sted hvor jeg kan leve livet til det fulle.
Blir helt fjern, ersovende når jeg er våken,

vansklig å løse arbeidsoppgaver gjennom den tykke täken.

Som legger seg foran hode, klarer ikke fokusere,
Jeg kan ikke noe for at jeg vil kjenne deg nærmere.

[Ref]

Drømme meg bort...

Jeg vil drømme meg bort.
Jeg vil, ja jeg vil drømme meg bort,
Drømme meg bort...
Jeg vil bort her fra,
Jeg vil drømme meg bort,
Jeg vil ha deg og for det,
Må jeg drømme meg bort.

xxxx

Jeg vil drømme meg bort i dine vakre øyne,
For å være med i spillet når du høyner må jeg syne.
Men er ikke lett å holde med når spillet først begynner,
Har så lett for å bli motløs og falle ned fra skyene.
Har lettere flyskrekk, redd for å krasje,
Redd for at noen skal komme å ta ut av verset i sangen.
Kjenner trangen for å sprenges når jeg føler at,
Noen andre kan lett ta deg fra meg, føler meg fortapt.
Jeg flyter i rommet og ser kometer og kloder,
De flyr forbi meg og det er flaks at de bommer.
Jeg kommer til å bli knust hvis de treffer,

så jeg mister taket jeg har over livet, ser.
For meg død og fordervelse, liv og lys,
Når gledens time er der vil jeg kunne sette tiden på frys.
Den går alt for fort alt som er godt forsvinner,
Og det ender opp med at jeg drømmer i flere timer.

[Ref]

Min drøm er å fly over regnbuen med deg ved min side,
Svevende på en sky av silke vil vi side om side ride.
Når jeg kommer dansende til ditt vakre smil,
Ser jeg på kjærligheten som en sylskarp fil.
Nå ser jeg i dine vakre og søte øyne til slutt,
Vi danser sammen med stjernene til jeg blir revet ut.
I horisonten kan jeg så vidt skimte ditt vakre smil,
Jeg ender opp med å stirre på munnen din og ser for meg den treffende min.
... Jeg vil ikke våkne fra drømmen,
Jeg vil ikke sendes hjem!
Jeg vil ikke bare ende opp med å være enda en venn,
For jeg har nok av dem.
Jeg vil ha en å være ekstra glad i,
En å snakke med og en å ta i.
Alle orda er sanne derfor jeg sa de,
Jeg vil drømme meg bort til et sted der det er bare vi.

[Ref]

Per-Aslak Ertresvåg «SOV, mitt lille NORGE2

Koloritt forlag 2008

237 s.

Anmeldt av Inger Kristine Bøe

I sin nye bok trekker Per-Aslak Ertresvåg linjene videre fra den forrige Makten bak makten som kom ut i 2006. Om forløperen til SOV, mitt lille NORGE sier han selv: Temaet i Makten bak makten dreier seg om grådighet, hat og umettig begjær fra en hemmelig, maktglad, internasjonal finanselite som bevisst arbeider for å avskaffe demokrati og menneskerettigheter. Det er dette som ligger bak det som kalles "globalisering", som er et dekknavn og en dekkoperasjon bak en verdensomspennende konspirasjon. "og videre handler den om: "...de tause våpen som allerede er i bruk mot oss, det fascistiske diktatur som planlegges, den digitale konsentrasjonsleir som venter oss." Hans egne ord om nærværende utgivelse: "I denne boken har jeg forsøkt å holde fokus på en del sentrale saker som kan gi en forståelse for hva som skjer, hvorfor det skjer, hvem som ønsker det skal skje og hva uønskede maktgrupper ønsker å oppnå."

Professor Emeritus Edvard D. Vogt ved Det juridiske fakultet, Universitetet i Bergen har skrevet forord til boken. Han bekrefter at verdens maktelite har sine fora hvor de legger planer, gjør avtaler,

m.a.o konspirerer. Under dens ledelse har mange fine ord fått nytt innhold. Når frihet mangler etikk og styres av grådighet, er ikke frihet lenger et gode for fellesskapet.

Per-Aslak Ertresvåg har solid utdannelse og en mer enn 50 år lang journalistkarriere. Han har vært politisk medarbeider i VG, korrespondent i Brüssel under EF-forhandlingene i 1970-72, redaktør av Venstres Pressekontor der han startet ukeavisen Vår Framtid, bygde opp og var sjefredaktør for den norske avdelingen av Inter Press Service (IPS) i en årrekke. Han har gitt ut flere bøker.

Forfatteren hevder finanselitens undergravende virksomhet finner sted også i Norge godt hjulpet av norske politikere, finanstopper og næringslivsledere. Et kaldere, mer kynisk samfunn er resultatet. Ertresvåg kaller den sanne historien bak 9/11 for nøkkelen til å forstå finanselitens arbeid. Av bokens mange tema kan nevnes: Chemtrails (på norsk kjemikaliespor) som er spredning avgifter over et territorium, noe som angivelig også skjer i vårt land. Psykiatrien; dens opphav og historie; bruk og

misbruk. Hvorfor er der så mange tvangsinleggelse i Norge? Norsk etterretning og CIA. Norge ødelegges og korrumperes ved å følge etter et CIA som beskrives å operere uten etikk og spilleregler i mange situasjoner. Vaksinasjonsprogrammer: Unødvendige og kanskje ødeleggende vaksiner som industrien tjener ufattelig mye penger på. HAARP-prosjektet som Norge deltar i og som representerer værmodifikasjon, miljømodifikasjon og mind control/hjernekontroll. Vannet vårt som privatiseres og kommersialiseres. Ertresvåg beskriver enkeltmenneskers vanskjebner, bl.a. mennesker som har gjort en stor innsats for samfunnet, men som likevel er blitt oppsagt fra jobbene sine, forfulgt av norsk rettsvesen og forsøkt tvangsinlagt på psykiatriske sykehus. Det er foruroligende fakta og trender han tar opp. Det er de mørkere sider av vårt samfunn. Der er i dag utviklet en teknologi, som når den blir misbrukt kan forårsake store ødeleggelse på miljøet og på oss mennesker. Misbruk av teknologien kan også innskrenke vår frihet ikke bare gjennom overvåkning, men også gjennom nyutviklede våpen som brukes mot mennesker i fredstid. Kommersialiseringen og markedsstenkingen som trenger inn overalt er andre trekk forfatteren setter inn i en større sammenheng. Videre om vårt demokratis eksistens og om det er kreftet utenfor Norge som egentlig styrer vårt land og med en agenda som er fremmed for oss.

Ifølge Ertresvåg er makten ikke usårlig. Stadig flere mennesker får en større forståelse av det som skjer i verdenssammenheng og i samfunnet vårt. Mange har også selv opplevd maktens skygesider. Ertresvåg har fortalt at da han gav ut den forrige boken var det mange som kontaktet ham og fortalte om sine opplevelser. De var lettet over utgivelsen av boken.

SOV, mitt lille NORGE er en journalistisk skrevet bok og den er lettlest. Stoffet er medrivende, men foruroligende. Noen ganger refererer forfatteren fakta. Andre ganger undersøker han hypoteser, stiller spørsmål og oppfordrer andre til å være med å avdekke de faktiske forhold. Her er mye informasjon som fortjener å komme frem i lyset og sette i gang debatter. Den åpenhet omkring kontroversielle sannheter og hypoteser som denne boken bidrar til anser jeg som verdifull. Om de utviklingstendenser vi ser i Norge og verden er uttrykk for en finanselites vei mot verdensherredømme eller om andre forklaringer er mer dekkende kan leseren selv ta stilling til. Ertresvåg sier at vi nordmenn er naive og har et bilde av verden som er i utakt med virkeligheten. Dette bilde må avlæres og vi må nyorienteres og lære det nye Norge å kjenne. Boken er en hjelp til det. Den anbefales.

DE FIRE SAMFUNNSSØYLER

De fundamentene som samfunnet hviler på er det økonomiske, det nasjonale, identitet, rase og samhold. Åndslivet, kunst, litteratur, tro og tenke-måte. Og driftslivet.

Hva er det vi ser i dag?

Fiktivverdiene dyrkes mer enn noensinne, økonomisk utroskap griper om seg, vi ser stadig i aviser og på TV utro tjenere svindler for millioner. Korruption i det kommunale og det statlige er økende. Spillegalskapen gjør mange til gjeldsslaver, de fattige blir fattigere, og de rike blir rikere. En del firmaer flytter ut til land som gir mest profitt, og kaster mange ut i arbeidsløshet. I dag gjelder profitten mer enn menneskeverdet.. I dag "styres" samfunnet etter politiske og ideologiske ideer, et vitenskapelig ledet samfunn har ikke vært prøvd.

Hva er det vi ser i dag? Jo, vi ser de såkalte politikere opptre i TV og andre steder i rene klovneroller, så det er ikke merkelig, at folk mister tilliten til politikerne. Hva er forresten en politiker? Hvis en tar for seg den enkeltes bakgrunn, vil en se at de aller fleste er middelmådige i det sivile yrket de har, om de i det hele har vært ute i arbeidslivet.

For en nasjons eksistens og identitet er samhold og rasetilhørighet en forutsetning skal den fungere. Vi har gjennom alle tider sett at når flere raser og religioner blandes sammen vil det oppstå konflikter. Når en nasjon blir for sterkt opp-

blandet, kan den opprinnelige befolkning bli i mindretall og gå i opplosning. Slik vi har sett med indianerne i Amerika, urbefolkningen i Australia, og andre land.

Tror vi på et politisk system og en stat og gir den vår hengivenhet, må vi også ta følgende av det, for som vi sår skal vi høste.

Det er vår tro som er vår skjebne.

Lengsel etter frihet og nasjonal selvstendighet går hånd i hånd. Den største fare som truer oss i dag er Europa Unionen.

Men all uvirkelighet opp løser seg selv, for naturlovene kan ikke trosses, det vi må gjøre er å arbeide innenfor de grensene de setter, for å forbedre samfunnet..

For samfunnet er en dynamisk enhet alltid i bevegelse, aldri i hvile. Vi vet at av tusener av år vokste sivilisasjoner fram og gikk under, vår er bare en av mange. Kunnskap ble borte, funnet igjen til det gode og til det negative.

Alle politiske stater i verdenshistorien har til sist ruinert alle de samfunn som ble narret til å tro på staten. For staten er en institusjon, som en utviklingsfase av det primitive drift- og sansevesen mennesket, for hvem statsinstitusjonen er det substitutt for den egentlige virkelig levende helhet, Det Levende Samfunn. Staten har hatt sin rolle under menneskesamfunnets utvikling. Men den skal etter hvert overflødigjøre seg selv. For alt som beror på uvirkelighet og sansebedrag vil før eller siden utrydde seg selv, i og ved stoffet.

Livet har ikke bruk for det uvirkelige.

De fleste av dagens politikere har liten forståelse av den objektive virkeligheten de lever i. I kunst, litteratur, musikk og oppfinnelser er menneskenes dypeste følelser og tanker nedlagt som en gave til etterslektene og som har skapt nasjonal identitet. I åndslivet i dag ser vi en nivellering som er skremmende. I malerkunst, litteratur, TV-teater og film fremstilles et menneskesyn som virker nedbrytende. Vi ser tro, religion og tenkemåte er i opplosning. På kort tid har det skjedd en enorm forflatning, det er sjeldent og langt mellom de positive tendenser. Sporten som skulle være en lek og oppdragende for de unge, er blitt en kjempeforretning og helte- og heros-dyrkelse fra massens side og som utnyttes økonomisk. Massen kan ikke være bedre enn summen av individene. I hver tidsalder har en bestemt mote, kunst, politiske ideer og strømninger hegemoniet som massen gir sin tilslutning. Det som vi kaller tidsånden. Fram til "forfallstilen" som består av etteraping og maner til en ny epoke begynner, det gamle går i opplosning.

Det virker som de såkalte moderne kunstnere i dag ganske frekt her besluttet seg til å deformere virkeligheten. Vi ser at de forfattere som er på moten og roses opp i skyene, hvis arbeide i mange tilfelle bare er noe makkverk, de legger seg på et lavnivå for å tekkes tidens smak.

Vi ser en vulgarisering av driftslivet som var utenkelig for noen år siden. Sexlivet trekkes ned på et lavnivå og er gjort til et kjøp- og salgobjekt, og hvor driftenes slippes helt fritt. I dag ser vi: gjør det

du har lyst til. Man prøver i dag å omgå de biologiske realitet med å benekte den kjengsjerning at samfunnet er grunnet på de to halvceller mann og kvinne, man prøver i dag å løpe vekk og ikke ta ansvar for sine handlinger. Ja, selv i mors liv er ikke livet sikkert i dag, og når det ikke er det, hvor vil det da være sikkert?

I dag ser vi alle samfunnsfundamentele vakler, det ser ut som om den vestlige kultur er i vansker. Vi ser at land i Østen konkurrerer ut de vestlige land på verdensmarkedet. Det virker som om Østen i fremtiden vil overta vestens rolle, for allting skifter og er i forandring.

Om de såkalte "styrende" kaller seg rød-grønne eller sentrumsallianser" går det omtrent ut på det samme. Det er en lov i den menneskelige utvikling at de samme forutsetningene gir seg alltid de samme utslag og får de samme følger, for historien gjentar seg alltid, i de forskjellige land innenfor den samme kulturtrets, kan vi følge tilsvarende og samtidige trinn i utviklingen.

Det i dag bestående samfunnssystem, økonomisk, sosialt, politisk, er et sosialt rudiment. Vi har sett det som i går utenkelig, er i dag selvfølgelig, skulle det så ikke være mulig å nå fram til et samfunn, bygget på vitenskapelig grunn. For naturen lar seg nå en gang ikke spotte.

Staten og dens budsjetter vokser proporsjonalt med den gjensidige mistillit, derfor har alle stater i historien endt med opplosning.

A.J. W

VIKTIG KIRKEDEBATT

mellan Inge Lønning og Kåre Lund

innførende innledning ved S.O.H.

Skal vi leve A) under statlig eller kirkelig overformynderi ? Eller B) Både- og ? . Eller C) Hverken-eller ?

Om C): Bør vi da la henholdsvis Søren Kierkegaards, Martin Luthers og Henrik Ibsens visdomdord, om å "bli Hiin Enkelte", med "Et Kristenmenneskes frihet", i "Frihet under ansvar" - bli gjeldende blant våre høyeste livsmaksimer ?

Disse og flere spørsmål oppsto ved lesningen av en langdryg Dagblad-debatt (over flere numre) mellom professorene Inge Lønning (IL) og Kåre Lunden (KL) om kirke, stat og Martin Luther,m.m.

Debattens avklarende og konkluderende høydepunkter ble oppnådd ved ILs glimrende innlegg: "Lunden fra løve til skinnfell". Et fyldig sammendrag hvor alt vesentlig er med, følger nedenfor.

Til innførende forståelse
innledes med innførende debattutdrag
(oversiktlig redigert av SOH)

a) Et representativt utdrag fra ILs innlegg av 19.12.som tilsvart til KLs, hvorfra de viktigste avsnitt er klart referert og dels sitert i ILs nevnte.

b) De klareste avsnitt fra KLs tilsvart: "Lønnings Lutheraritet"(4.01.)

c) ILs førstnevnte konkluderende innlegg, hvori også KLs aktuelle argumenter er referert og sitert.(18.01.)

a KIRKEMØTET, LUNDEN OG LUTHER

KÅRE LUNDENS KRONIKK «Kyrkjja og Finnmarkslova» (Dagbladet 14.12) er fascinerende lesning breddfull av teologisk dogmatikk, også den uten synlige spor av kritisk refleksjon. Legeringen av en Luther i dansk/norsk 1900-tallstapning og Lundens medbrakte dogmer gir det bemerkelsesverdige resultat av Gud og kirkemøtet er å anse som på det nærmeste identiske størrelser.

Når han innleder med å konstatere at <vi veit at det er kyrkjja som bestemmer kva Gud seier>, har leseren skjellig grunn til å være i villrede. Å finne ut av hvilket <vi> det siktet til, er det minste av de mysterier en slik setning rommer. Mindre gátetfullt blir ikke budskapet når man til sist presenteres for «Kyrkjja sin allmenne, ubetinga rett og plikt til å tale statsmakta til rette for synd mot Guds ordning, etter Luther, Grunnlova og Lov om kyrkeordning av 1953).

Nå er Grunnloven og kirkeordningsloven av 1953 autoriteter som dukker opp som troll av eske helt på tampen av Lundens artikkel. Hvilkens rolle de er tiltenkt som hjemmel for de krav han stiller til kirkemøtet, forblir Lundens egen hemmelighet.

TILBAKE SOM hjemmemann star Lundens Luther. Alene. I et tidligere liv har det fallt i min lodd å leve med Martin Luthers forfatterskap og resultatene fra den internasjonale Lutherforskning på heltid. Maken til Lundens Luthertolkning har jeg aldri støtt på; den er virkelig original. Så original at det ved lesningen rant meg i hu en barndomserindring fra min studietid ved Det teologiske fakultet

tidlig på 1960-tallet.

Under en av de mange heftige allmøtedebatter unnslapp det en av de ivrigste deltagerne følgende kraftsats: Hadde Martin Luther levet i dag, ville han ha snudd seg i sin grav».

Når Kåre Lunden setter likhetstegn mellom Luther og "mellomalderkyrkja" og lar begge hefte for den doktrine at «Guds rett (les: forvaltet av kirken) skal alltid vekse og aldri minke», bør mer enn én varselklokke ringe hos enhver som husker noe av grunnskolens kirkehistorieepensem. Hele kjetterprosessen mot Luther fra de kirkelige sentralmyndigheters side dreiet seg som kjent om forståelsen av kirken og den kirkelige lærautoritet.

IL

b) LØNNINGS LUTHERARITET

Hva skal Kirken gjøre hvis staten lager lover som strider mot Guds ord? INGE LØNNING og underskrivne diskuterer tilhøret mellom religion og politikk, kyrkje og stat, "dei to regimenta" etter Luther og neverandre ordning.

Spørsmål til Lønning: Går ikke skilje mellom "politiske" og "religiøse" spørsmål generelt ved to aspekt ved same sak (ikkje mellom saker en bloc)?

Dersom dette er slik, må ikke kristne, og kyrkja som institusjon, i prinsippet alltid vurdere om der kan vere eit religiøst aspekt ved kvar einskild eller institusjonalisert handling, t.d. gasskraftverk eller Finnmarkslov? Må ein ikke her vere særskilt merksam på det som er sagt i Den augsburskje konvensjon, at ein skal lyde Gud meir enn menneske?

Særskilt: Korleis skal einskildkristne, forkynnalar og kyrkja som institusjon, stille seg dersom staten i ei elles utvilsamt politisk sak gjev lover som ein finn strider mot Guds ord?

Kva nytte kan vi ha av ei kyrkje som særskilt institusjon? Lynkurs: I europeisk historie er der ein hovudskilnad mellom oppfatninga av retten som noko Gud - eller naturgjeve (naturrett), og retten som rein kodifisert stats- eller valdsmakt (rettspositivisme). Også i var sekulariserte tid kan det ha sin nytte å ha ein særskild institusjon som peikar på den ting at kodifisert makt (som fungerer gjennom kompromiss) ikke nødvendigvis er rett (t.d. etter Guds ord).

KL

c) LUNDEN FRA LØVETIL SKINNELL

I SIN ARTIKKEL "Kyrkjja og Finnmarkslova" i Dagbladet 14.12 i fjor førte Kåre Lunden ordet med stemmestyrke som en løve. Gjen-nomgangsmelodien lød slik: kirkemøtet har rett - og plikt - til i tale på Guds vegne i aktuelle politiske stridsspørsmål. I tillegg til sin egen autoritet førte Lunden Luther, Grunnloven og kirkeordningsloven av 1953 i marken til støtte for denne bemerkelsesverdige doktrine. I sitt tilsvart til mine motforestillinger ("Kirkemøtet, Lunden og Luther", Dagbladet 19.12), ("Lønnings lutheraritet", Dagbladet 4.1) er løven blitt påfallende puslete. Bortsett fra den blårusskjekke overskriften og et påhengt personlig utfall mot min bror, kjemisk

fritt for sammen-heng med den sak vi diskuterer, arter artikkelen seg som en langdryg tankeflukt bort fra Lundens selvvalgte dogmatiske utgangspåstand.

Lunden er mer enn velkommen til å drøfte tolkningen av så vel Luther som Den augsburgske konfesjon. Men det må være tillatt å forvente at han velger en annen tilnærmingsmåte enn den gyntske "man skal ei lese for at sluge, men for at se hva man kan bruge". Alle de metodiske krav som stilles til omgang med historiske kilder både i Lundens og mitt fag, er blitt til for å verge fortiden mot farene for å bli ekspropriert for de formål folk i nåtiden måtte ønske å bruke dem til å legitimere.

Han overser glatt det som mot den historiske bakgrunn – "mellomalderkyrkja" i Lundens terminologi - er det nye og bemerkelsesverdige ved det dokumentet de evangeliske fyrstene la frem på riksdagen i Augsburg i 1530: angeldende artikkel (CA art.16), som har overskriften "Om samfunnets saker" (De rebus civilibus), tillegger ikke kirkelige instanser noen rolle i denne sammenheng, men legger ansvaret til den kristne(s) samvittighet. Det svarer i sak med den definisjon det samme dokumentet (CA art. 28) gir av den kirkelige myndighet, som avgrensene skarpt mot den kristne(s) frihet. I den sammenheng fastslås retten og plikten til under gitte omstendigheter å nekte lydighet mot kirkelige myndigheter like kategorisk som den tilsvarende plikt til å nekte lydighet mot den verdslige øvrighet.

Som kjent hevdet Luther at selv den høyeste kirkelige læremyndighet, hva enten den tillegges paven eller kirkemøtene (på reformasjonstiden fortsatt et omstridt spørsmål), ikke bare kan ta feil, men notorisk har tatt feil. En Luther som hadde tenkt slik om kirkeautoriteten som Kåre Lunden gjør, ville aldri ha blitt lyst i bann og satt utenfor det hellige tyske-romerske rikes rettsorden. Den stand som oftest og heftigst tales til rette for maktmisbruk i Luthers forfatterskap, er geistligheten. Og den institusjon som legges under det skarpeste kritiske lys, er kirkja.

Han bør helst ikke tillate seg å se bort fra hva det var som gjorde Luther til en kirkehistorisk skjebneskikkelse, og som i sin tur gjorde det aktuelt for opplysningsmennene på Eidsvoll i 1814 å støpe "den evangelisk-lutherske Religion" i statsrettslig betong.

I SITT TILSVAR har Lunden samlet en håndfull paragrafer fra straffeloven, som han bruker som belegg for at politisk vedtatte lovbestemmelser også har et moralsk og religiøst aspekt. Selvsagt har de det.

Men derav følger slett ikke Lundens kortslutning: det må bety at der er fritt frem for kirkelig intervensjon i politiske beslutningsprosesser.

Det forholder seg simpelthen ikke slik at kirkemøtet eller andre kirkelige instanser forpakter Guds vilje og derfor har myndighet til å anvende den på de til enhver tid aktuelle stridsspørsmål i samfunnet.

Det ville ikke ha vært urimelig å for-

vente at Lunden hadde vist tilløp til interesse for den viktigste forskjellen mellom 1500-tallets og 2000-tallets samfunnsvirkelighet. I dagens Norge finnes det ikke noen personlig fyrstemakt, og de rester som må finnes etter stendersamfunnet, er marginale. Til gjengjeld har vi fått et parlamentarisk styresett tuftet på alminnelig stemmehatt. Det er et samfunnsbilde Luther og Melanchthon (som førte Den augsburgske konfesjon i pennen) av gode grunner var avskåret fra å se for seg. Det gjelder i like høy grad det kirkelige parallelldemokrati vi har utviklet i annen halvdel av det 20. århundre.

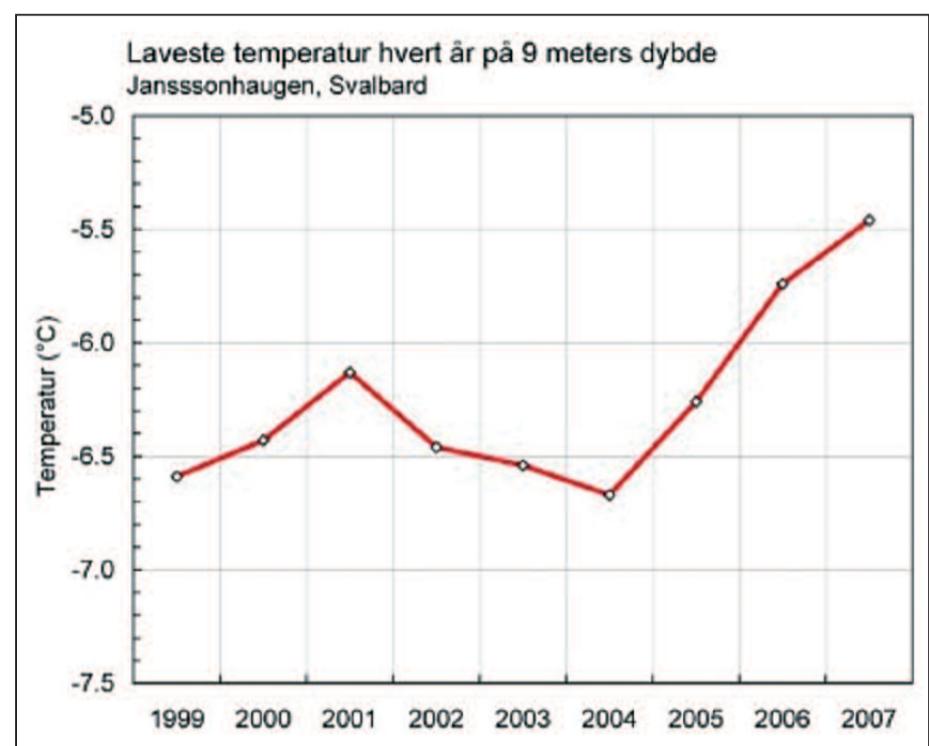
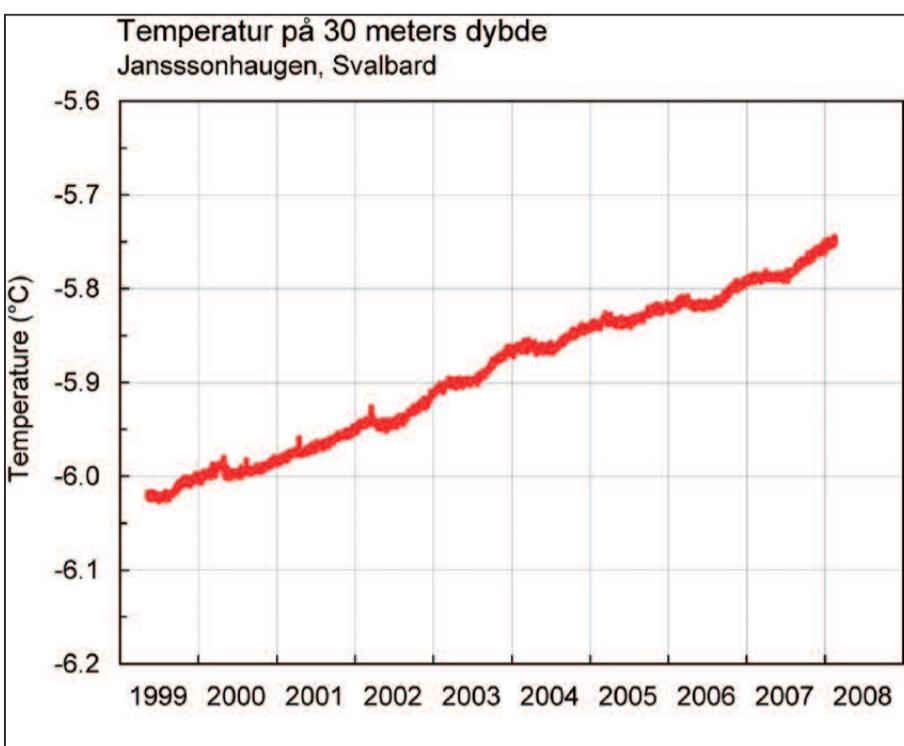
De ca. 85 % av folket som er medlemmer av Den norske kirke, har som alle andre samfunnsborgere full frihet til å engasjere seg politisk,- i partier, i interesseorganisasjoner og i énsaksaksjoner. Kirken er verken det første, det andre eller det tredje. Ingen av delegatene til kirkemøtet er valgt på noe program som forplikter dem til å forfekte bestemte standpunkter, det være seg til norsk energipolitikk i sin alminnelighet, til olje- og gassvirksomhet i nord eller til utföringen av en Finnmarkslov.

KRISTNE MENNESKER har rest og plikt til å ta ansvar som samfunnsborgere. Men det finnes ingen grunn til å forvente at de skal tenke likt om politiske stridsspørsmål. Politikk dreier seg om å avveie ulike hensyn mot hverandre og finne løsninger basert på skjønn. Derfor er det intet overraskende ved at biskopene i våre to nordligste bispedømmer, Sør-Hålogaland og Nord-Hålogaland, gir uttrykk for helt ulike vurderinger av regjeringsens beslutning om olje- og gassvirksomhet i nord. Det bekrefter bare det selvsagte: at biskoper er normale mennesker, som når de utøver sitt ansvar som samfunnsborgere, ikke har noen annen form for kunnskap eller innsikt til rådighet enn andre.

Det tror formodentlig ikke Kåre Lunden heller. Han har bare et ønske om å kunne bruke kirken som politisk alliert når det måtte passe. Til sylvende og sist gir han nemlig en rent pragmatisk begrunnelse for sitt ønske om en politisk aktiv kirke: "Kva nytte (min uth.) kan vi ha av ei kyrkje som særskilt institusjon". Spørsmålstillingen ligger farlig nær Øystein Sundes "kjekt å ha"-prinsipp. Det som gjør kirkemøtet kjekt å ha for Kåre Lunden, er - hvis jeg har forstått ham rett - at det skal representerere naturrett-stradisjonen som korrektiv til et statsstyre bygget på rendyrket rettspositivisme. Det kan man saktens ha forståelse for, men Lundens regnestykke kan umulig gå opp. En kirke som har sin eksistensberettigelse i kraft av sin politiske nytteverdi "i vår sekulariserte tid", er en vanskapning som under ingen omstendighet kan ha dekning for å oppstre med de pretensioner Lundens forlanger at den skal gjøre. Og en naturrett som er avhengig av kirkens institusjonelle formidling for å kunne tjene som korrektiv til politisk maktmisbruk, er et ideologisk misfoster.

IL

Svalbard varmes opp i rekordtempo

Denne uka kom klimaforsker Ketil Isaksen hjem fra Svalbard med blodferske klimadata. Isaksen rørker et borehull med temperatursensorer ned til 100 meters dybde i fjellet på Janssønhaugen i Adventdalen på Svalbard. En til to ganger i året leses resultatene ut. Også målingene for det siste året sender temperaturkurven oppover.

Ketil Isaksen startet borehullsmålingene i 1998. Serien er dermed ikke spesielt lang, men kurven er desto mer entydig. På 30 meters dyp peker den rett oppover, og den kryper opp med $0,035^{\circ}\text{C}$ i året. Dette høres i utgangspunktet ikke så mye ut, men klimasignalet er svært tydelig og vitner om at permafrosten her varmes opp i høyt tempo.

På 30 meters dyp

Temperaturutviklingen i bakken på Svalbard de siste ti årene. (Klikk på figuren for å gjøre den større)

- Det tar lang tid før oppvarmingen vi registrerer i atmosfæren forplanter seg

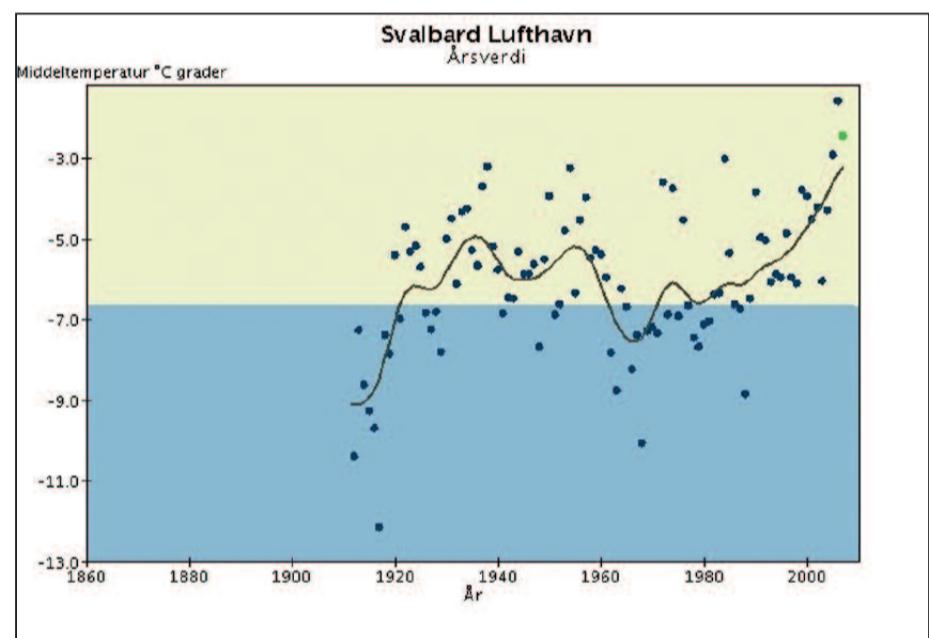
nedover i bakken, sier klimaforsker Ketil Isaksen. - 30 meter er langt ned i bakken. Kurven som viser målinger gjort på 30 meters dyp gjenspeiler derfor de siste 15-20 års oppvarming på Svalbard. På dette nivået spiller én kald eller én mild vinter liten eller ingen rolle. Her nede forplanter temperaturen seg nedover som en langsom, doven bølge. De siste tre årene, som har vært ekstremt varme på Svalbard, vil neppe gi seg utslag på 30-meterskurven før i 2009 eller 2010.

På 9 meters dyp

Temperaturutviklingen på 9 meters dybde. (Klikk på figuren for å gjøre den større)

I og med at det er sensorer hele vegen opp langs borehullet, endrer kurvene seg i forhold til hvor nær sensorene ligger overflaten.

- På 9 meters dyp vil kurven variere langt mer enn hva den gjør på 30 meter, forklarer Ketil Isaksen. - Hvordan jorden tiner og fryser henger tettere sammen med de årlige svingningene. En mild vinter forårsaker en temperaturøkning på 9 meters dyp. En kald vinter sørger for at temperaturen synker. Det interessante med 9-meterskurven er hvor tydelig de tre siste årenes oppvarming på Svalbard avtegner seg i bakken.

Betydelig oppvarming

Temperaturkurven for Svalbard lufthavn viser hvordan lufttemperaturen og bakketemperaturen samvarierer. (Klikk på figuren for å gjøre den større.)

Klimaforsker Ketil Isaksen sier at oppvarmingen vi nå er vitne til, er betydelig. Fortsetter den slik den har gjort, vil bakketemperaturen på 30 meters dyp trolig øke med $2-3^{\circ}\text{C}$ i løpet av noen tiår. - Det kan synes ufarlig at temperatu-

ren i bakken stiger, sier Isaksen, men permafrost som tiner betyr endring av grunnforholdene. Vi har allerede eksempler fra f.eks. Alpene, på hva som skjer når frosten tiner og bakken blir ustabil.

Isaksen foretar også målinger på Fastlandsnorge, men ingen steder øker bakketemperaturen slik den gjør i fjellet på Svalbard.

SLUTTRAPPORT FRA ABSURDISTAN

Av Svein Otto Hauffen

Den store ruinator, som ruinerte USA bevirket verdens-krise
Syn's alt han gjør, er bra
Bevirket internasjonal fallitt ved egen maktlystrus-profitt,

Han var sin egen "western"s regissør-, sin

egen cowboy-helt, lik slike gjør som aldri spør om hva man bør
Og "blaffen gir" om tusener dør
Hvert galehus har sin "Begriffenfelt"
Som Peer Gynt drastisk fikk erfare om hvordan slikt er stelt
Og så kom Gabriel Langfelt
Så dukket Rumsfeld opp i USA
En bløff-feltherre til det værre
Bushs "høyre hånd", av samme "ånd"
Irakisk våpenlager? For Bush all right som kjempebløff. Lik Nixons Watergate
Selv "tricky Dick" innrømmet sine trikk
Men fra Bush, folk ei vedkjennung fikk

Despotisk maktmisbruk, for det man vil
Pådytter stadig andre skyld
Fortsetter egenhetens ego-spill Bush-kavet var: Brutal tortur
I Guantanamos fangebur

Han gjorde USA til sitt Absurdistan
Si takke Fa'n!
Bush prate Bibelsk. Fulgte Diabolos bud fra "Satan som er denne verdens gud"
Hitler ville ha gledd seg over samgang, på den brede felles-vei.

Bertram D. Brochmann: Kunsten å lese Bibelen

13. Du skal ikke drepe andre mennesker verken på legeme eller sjel. Da «Nasjonal Samling» innførte dødsstraffen i Norge, begynte den «borgerkrigen» som ennå ingen kjenner slutten på.

Dette er ikke en konvensjonell forskrift laget av mennesker, slik som dødsstraffer og andre straffer. Det 5. bud er en av livets autonome lover som selv sørger for å bli overholdt. Å drepe andre mennesker er en «boomerang». Den som griper til voldsmidler bygger på illusjoner og disses videre forlengelse virker tilbake på den eller de som begynte.

Hvordan vitenskapen etter mange tusen års erfaring kan kalle seg selv for «erfaringssvitenskap» når de ikke har «erfart» denne livets lov, begriper jeg ikke. All verdens folkesamfunns historie viser dette. Jeg skrev i disse dager et brev til Norges «justisminister», hvor jeg søker å vise dette. Men jeg vet på forhånd at jeg skriver for døve ører! «Nasjonal Samling» sover ennå. Det kan man se både på «førerens» mimikk og på hans metoder og handlinger. For at ingen skal tvile på den «gode vilje», gjengis hele korrespondansen om denne saken. Dog har jeg dessverre ikke kopi av mitt første brev, men mitt andre er tilstrekkelig. Brevene taler for seg selv.

Herr B. Dybwad Brochmann!

Takk for Deres brev av 10/2. Jeg leste det med stor interesse. Men er De oppmerksom på, kjære Dybwad Brochmann, at hverken de tyske myndigheter eller N.S. på noen måte anvender «dødsstraffer på grunn av politiske avvikende oppfatninger».

Forholdet er at våre motstandere har utfoldet en omfangsrik forbrytersk virksomhet som hittil har vært ukjent i Norge — med sprengninger og drap av både uskyldige og kampfeller. I lang tid har vi unnlatt å slå til. Men når den ene tapkjemper etter den annen skytes ned fra bakhald, går dette ikke lenger. Det finnes visse grenser også.

Jeg lover meg ikke så svært meget av våre motforholdsregler, men en viss virkning har de nok. Vi har heller ikke anvendt dem uten overfor skyldige. Mener vi overhodet noe med vårt standpunkt og vår kamp, kan jeg ikke skjonne hvorledes vi fremdeles skulle sitte med hendene i skjødet og la oss ustraffet skyte ned. Med vennlig hilsen,
Heil og sæl,
Sverre Riisnæs.

Herr justisminister Sverre Riisnæs, Oslo.

Takk for Deres vennlige svar av 21. febr. samt for Deres gode hjelp.

Knut Vinje telegraferte nylig fra Bardufoss: «Alt i orden» og er derfor sikkert nå på vei hjem til sitt gårdsbruk. Hans benådning hos general Rediess ble altså ohne Weiter oversett av Befehlshavende på Bardufoss og dette syntes jeg var verdt oppmerksamhet. Jeg forstår at Deres henvendelse har satt fart i ordningen av Vinjes sak, og det er vi her på Voss meget takknemlige for.

Så var det dødsstraffene. Disse har vært avskaffet siden min tidligste barn-

dom. Jeg er Rødnesgutt fra Østfold og jeg minnes Rødnesmorderen som var den første Oscar II skulle undertegne dødsdommen for. Han ble benådet, og vi nordmenn har siden forkastet dødsdommen inntil min gode, gamle venn Eilifsen ble dømt til døden av N.S. — visstnok fordi han ikke var lydig mot N.S.? (Så er det iallfall blitt meg fortalt og jeg forstår derfor ikke at De kan ha rett i Deres betraktningsmåte?)

Hadde Eilifsen — og overlege Sæthre — utfoldet en omfangsrik forbrytersk virksomhet?

Unnskyld mitt private spørsmål, men jeg skulle være takknemlig for å kjenne litt mer til de eksempler som her er nevnt, fordi jeg i dem begge så to meget bra og gode landsmenn og fordi deres skyting har satt dype merker i vårt folk.

Politiske drap forekom visst ikke i Norge før tyskerne innførte sine metoder og tysk rettsfølelse i Norge? Hvor dette ender vet jeg ikke, men erfaring har lært meg at når man ser skjeven i sin broders øye, uten at man en gang skimter bjelken i sitt eget, så pleier «forlengelsen», eller kall det utviklingen, å by på store og «uventede» resultater — og vel nettopp fordi man bare ser med det ene øye?

Jeg sa meget tydelig fra til N.S.s stifter og fører helt fra starten i 1933 at det norske folk aldri kunne vinnes ved tyske provokasjonsmetoder. Særlig tenkte jeg da på de norske kommunister og norske bønder og på hele den seige, stive, men godmodige norske folkementalitet som er av et ganske annet blod enn det varmlblodige og hissige tyske. Vi hadde endog karikaturtegnere som moret publikum med å illustrere hva «Nasjonal Samling» ubevisst og ufrivillig kom til etablere, nemlig borgerkrig. Og det er trist å høre nå hvorledes borgerkrigens ild er tent i alle land som har vært okkupert. At denne fare også truer Norge er utvilsomt etter at nordmenn dømmer nordmenn til døden.

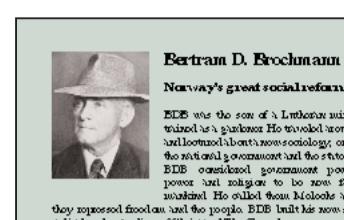
Da vi varslet N.S. om den determinerte livsorden i henhold til hvilken vi kunne «profetere» — som det kalles, så ble vi vel ikke riktig oppfattet, tenker jeg. Jeg har alltid hevdet at også N.S. mener det godt, men at det gode som de vil, ikke kan bli virkelighet før livets orden og lovmessighet erkjennes og adlydes.

Hadde tyskerne vært en smule psykologer, så skulle de praktisert norsk rettsfølelse og ikke tysk sådan i Norge. Og da de selv mener å kunne se forskjell på blodet, så måtte det ha vært lett å se det tykke, langsomtflytende norske blod som en ganske annen blodtype enn det hurtigkokende tyske?

Synes ikke De også det?

Vi ser daglig i avisene at tyskerne hedrer og utmerker alle tyske patrioter som utviser mot og tapperhet, men samtidig fanger og straffer man norske patrioter som tar denne tyske propaganda alvorlig. Som om ikke tyskerne visste at alle sunne og friske folk og nasjoner har patriotiske følelser som er meget lette å vekke og opphisse.

Når jeg leser tysk propaganda, får jeg alltid en beklemmende følelse av at tys-

Bertram D. Brochmann

Norway's great social reformer

BDB was the son of a Lutheran minister and was trained as a gardener. He traveled around the country, influenced by Norway's new sociology, one that opposed the state and government and the state church. BDB considered government power, monetary power, and religion to be just three goals for mankind. He called them Moloch and meant that they oppressed freedom and the people. BDB built his new sociology on radical mechanization of Christ and the Gospel.

BDB introduced two new terms into his sociology: the "two kinds of freedom" (the uncontrollable and the controllable) and "two kinds of reality" (the objective that is created by God and the subjective which is created by people). Over a period of 40 years he gave out more than 40 books dealing with his new sociology. There was quite a reaction when he wrote his open letter in 1937 to Adolf Hitler where he foresaw Hitler's downfall if he continued with his methods of force and violence. In addition BDB had also helped Jewish women, named Helene Flensburg, in her struggle against the persecution of the Jews and made public speeches about this in Vienna. Because of those activities, BDB was not welcome in Berlin.

When World War II broke out, and a few months later the Germans had won the war with the British, it was who would occupy Norway and the Norwegian King and the government occupied to England with the gold reserves, and left the Norwegian people alone. BDB gave a long talk on the radio in 1940, and said that the German occupation of Norway was the best thing that could have happened to Norway. He said that the Germans had occupied Norway and were all around him, and secretly this provided a way for him to protect his supporters in Norway. He was the first politician to put into practice what Karl Liebknecht had written, "Losing your conscience" and to not only go on with them, but two, if need be. Because of these activities, when the national government returned at the end of the war, a "trial" was staged and BDB became one of the 99,000 Norwegians who were indicted and sentenced. Along with the thousands of others who received a prison sentence, BDB also felt that this was the result of political迫害. It is not clear why he suddenly was released from jail after barely serving 6 months of his sentence.

Kapittel 14

Bertram D. Brochmann

The Art of reading the Bible

The Art of reading the Bible

Bordens Forlag 2008

(den engelske utgaven av boken, THE ART OF READING THE BIBLE, blir utsendt til abonnentene i løpet av mars 2009. Støtt opp om spredningen av BDBs ideer til den engelsktalende verden!)

kerne mener at de er alene om å være i besittelse av nasjonal stolthet og fedrelandskjærlighet?

Hadde jeg vært tysk propagandasjef, ville jeg ha beordret den aller strengeste forsiktighet m. h. t. å vekke og agitere for alle de affekter som man helst ønsket skulle slumre videre.

Tyskerne måtte i sin propaganda være til det ytterste forsiktig med å appellere til chauvinisme og patriotisme i alle okkuperte land, og de «barn» som allikevel forgikk seg måtte de ha sendt i «barnehage» til oppdragelse, men ikke stille dem opp til veggen som skyteskiver så de ble «helgener».

Å «kanonisere» samfunnets idealister vil jo ikke si å bruke kanoner på dem. Men tyskerne oppnår uavlatelig det motsatte av det som de tilskirer. Et «europaisk skjebnefellesskap» etableres ikke på den måten.

Det er denne ufrivillige ambivalens i tysk adferd og propaganda som ødelegger alt for dem selv. Men så har man også brent og forkastet Freuds verk: «Totem und Tabu», med den begrunnelse at en riktig livsorientering som er oppdaget av en jøde, må være uriktig.

I Hitlers egen bok hevder han at massen eller «menigmann» ikke skal behøve å tenke. Man skal bare følge sine affekter og få underholdning som svarer hertil. Men i praksis forlanger det tyske politi en ganske stor porsjon intelligent refleksjon og betydelig omtanke hos hver eneste norsk guttunge.

Hvor slikt fører hen? Ja, det viser den utvikling, som De selv, kjære minister Riisnæs, og gode landsmenn både konstaterer og beklager.

Jeg erkjenner fullt ut min utilstrekkelighet, som tross tusener av foredrag og utgivelsen av 140 000 bind på eget forlag — ikke har formådd å vekke tilstrekkelig bevissthet og omtanke, så at dette hadde vært unngått. Men selv har jeg et langt livs erfaring i min kamp mot kommunistene og den infantile tendens i min samtid, og min erfaring er denne at provokasjoner og terror, og hermetisk tillukking av fri og uforferdet tenkning og umiddel-

bare livsytringer aldri vil eller kan føre til gode resultater, selv om hele verdens kanoner, tanks, fly og krigsmarine ble stilt til deres forføyning som aksepterte en så misvisende ideologi og livskunst.

Valget og anvendelsen av den slags midler og metoder i den sosiale pedagogikk rører bare en uhjelplig mangel på kjennskap til livets egen iboende, levende dynamikk. Berlin ser dessverre ut til å ligne Moskva på dette viktige punkt. Men i Norge var vi faktisk kommet et helt hestehode foran folkene i de store nasjonene. Nå arbeider vi oss sørøig bakover.

Kjære minister Riisnæs! La alt dette være en ærlig nordmanns oppraktige ord til Dem om denne sak. Og la det være privat mellom oss. Å rette på det som nå skjer, anser jeg for håpløst. Å få de helt infantile tyskere til å oppfatte dette, anser jeg for ganske og aldeles håpløst. Jfr. Terbovens svar til Sverige, som til fulkommenhet dokumenterer at den gammelromerske og romersk-katolske tenkemåte ennå lever i Europa.

Menneskene får altså dømme hinanden til døden så lenge til deres barn lærer å oppfatte misforståelsen. Sabotørene er jo bare den slags folk som i fortvilelse og forvillelse griper til de midler som er for hånden. Militære metoder og midler har de jo ikke. Og når sabotørene selv «legaliserer» sine metoder så påberoper de seg jo selvfølgelig bare den omstendighet at de militære myndigheter legaliserer sine. På begge sider framstiller man motpartens handlinger som «mord» og «røveri» og «forbrytelser» mens man energisk hevder at ens egne metoder er «legale», «nødvendige» og «berettigede». Det er jo en gammel lekse, så gammel at historien om menneskene derfor virker usigelig trettende. Dette lange brev er ikke skrevet for å skaffe Dem nytt bryderi, men bare fordi jeg vil be Dem bevare disse tanker i Deres eget hjerte. De vil sikkert få se at dette svarer nokså nøy til det faktisk virkelige.

Med vennlig hilsen. Deres forbundne B. Dybwad Brochmann.

-- -- --

Hvem kan lenger telle alle de «ideal-samfunn» som man har villet etablere

■ forts. neste side

Historisk dom om mobilmaster: Mobilmast utsatte grannar för hälsorisker

Publicerad i Miljömagasinet den 13 februari 2009

Överprövningsdomstolen i Versailles fastställde den 4 februari en tidigare dom från 2008 där en mobiloperatör dömdes att ta bort en mobilmast eftersom den utsatte grannarna för hälsorisker. Domen blir prejudicerande och har i ett slag förfärandet styrkeförhållandena mellan den mäktiga mobilindustrin och tiotusentals protesterande enskilda mäniskor.

Överprövningsdomstolen i Versailles dom slog ned som en bomb i Frankrike. Fransk press hade den som en huvudnyhet, och det talas om en "chockvåg" för industrin. Mobilindustrin vädjar till regeringen att vidta åtgärder, eftersom det står helt klart att domen kommer att leda till en våg av nya rättsprocesser från enskilda, som hittills haft svårt att hävda sina rättigheter oavsett hur svåra symtom och sjukdomar som omvälvats sedan mobilmaster etablerats i närområdet. I dagsläget är protester mot mobilbasstationer vardagsmat i såväl lokalpress som rikspress i Frankrike.

Redan då den första domstolsinstansen den 1 oktober 2008 dömdde mobiloperatören Bouygues Telecom att ta bort mobilmasten, blev den franska mobilbranschen mycket orolig. Regeringen inkallade strax därpå mobilindustrin till samtal, vilket bland annat mynnade ut i ett regeringsförslag om förbud mot reklam för mobiltelefoner riktad mot barn. Bouygues Telecom dömdes dessutom att betala 3000 Euro i skadestånd till vardera tre par som och dragit operatören inför

domstol, med hänvisning till en lagparagraf om "grannproblem".

- "Det finns en risk för hälsoeffekter eftersom det inte kan förnekas att kompetenta auktoriteter, såväl nationellt som internationellt, rekommenderar tillämpning av försiktighetsprincipen... att exponera sin granne, mot dennes vilja, för en säker risk, som inte är hypotetisk, utgör i sig ett problem", motiverade Nanterre-domstolen sin sensationella dom. Bouygues Telecom överklagade domen, som nu alltså fastställts av överprövningsdomstolen i Versailles. Domstolen har bland annat tagit fasta på att gränsvärdet från ICNIRP, som gäller i såväl Sverige som Frankrike, enbart skyddar mot akuta effekter av termiskt slag och att ICNIRP 1998, då gränsvärdet fastställdes, bedömde att forskningen om långtidseffekter, exempelvis cancer, var otillräcklig för att ligga till grund för ett gränsvärde.

Gränsvärdet skyddar enbart mot vetenskapligt bevisade hälsoeffekter, och inte mot möjliga ännu inte bevisade effekter. Domstolen hänvisar till Bioinitiativrapporten, som slog fast att ICNIRPs gränsvärde är otillräckligt för att skydda enskilda, samt olika resolutioner exempelvis Freiburg-appellen och Benevento-resolutionen och det faktum att flera andra länder har betydligt lägre gränsvärdet.

- Osäkerheten om strålningens ofarligheit är en realitet och kan betraktas som seriös och faktabaserad... Bouygues Telecom har inte med något dokument

kunnat visa strålningens ofarligheit. Grannarna har inte kunnat garaneras att exponeringen inte utsätter dem för risker, skriver appellations-domstolen, som dömer operatören att betala 500 Euro för varje dag som masten inte bortmonterats. Dessutom höjs skadeståndet till 7000 Euro till vardera grannpar.

Enligt advokat, Richard Forget, som företrädt grannarna samt också skrivit en bok om hälsoriskerna med mobiltelefonin, är det första gången som hälsoriskerna vinner gehör i högre instans:

- Det här är en vändpunkt för mobiltelefonin, en omkastning av styrkeförhållandena mellan industrin och enskilda. Den bekräftar att det finns en hälsorisk och den kommer att tvinga mobilindustrin att sänka exponeringsnivåerna.

Domen bygger på en tillämpning av försiktighetsprincipen. Försiktighetsprincipen är även inskriven i svensk lagstiftning och innebär att avsaknad av vetenskaplig bevisning inte får anföras som skäl för att inte vidta försiktighetsåtgärder. Det är verksamhetsutövaren som har bevisbördan. Trots det har domstolarna,

med hänvisning till Strålsäkerhetsmyndigheten och Socialstyrelsens uttalanden om avsaknad av vetenskapligt bevisade eller säkerställda hälsorisker, vägrat tillämpa försiktighetsprincipen och lagt bevisbördan på den enskilde, något som bland annat Mats Dämvik, juristfirman Unité kritiserat:

- Domstolen slår fast att det gränsvärde som EU/ICNIRP rekommenderar enbart baserar sig på vetenskapligt säkerställda risker och därmed saknar relevans vid prövningar enligt försiktighetsprincipen. Denna fråga rör EG-rätten, och tolkningen ska därför vara densamma i alla medlemsstater även om den inte är bindande för svenska domstolar.

Mona Nilsson

Fakta:

Hela domen kan läsas översatt till engelska på: http://www.next-up.org/pdf/France_Versailles_Court_Of_Appeal_Judgement_Local_Living_PhOne_Masts_Against_Compagny_Bouygues_Telecom_04_02_2009.pdf

NORGE OG KRIGEN

Debatten mellom Erling Fossen og "gutta på skauen"-tilhengerne raser videre. I Fossens siste innlegg i Aftenposten skriver han følgende (sitat):

Når jeg blir kalt landssviker fordi jeg vil at norske aksjoner skal ramme tyskere og ikke nordmenn, er det fullt forståelig at det er kort vei til skafottet. Det er skummelig at medlemskap i NS skulle føre til at man ble dømt som landssviker. Det er skummelig at Milorg skjøt en anselig antall «stripete» uten rettergang. Det er skummelig hvordan vi behandler «tyskertøsene» og «tyskerbarna».

Det er "seierherrenes" versjon av historien som alltid vinner frem og får oppmerksomhet. Selv har jeg skrevet bok om tyskerungene. Det ble født omkring 9000 av dem. Det store flertall opplevde et rent helvete på jord, i likhet med sine mødre. Norske myndigheter forsøkte til og med å sende dem til Australia for å bli kvitt et problem. Norske myndigheter fikk også utbetalt en klekkelig sum som erstatning fra Tyskland som skulle fordeles mellom tyskerungene. Hvem har sett noe til dette? Ingen.

Det store antallet landssvikopp gjør i Norge etter krigen viser at landet også her overgår andre land man kunne sammenlikne seg med.

DOJ

OKKUPASJON

Det er interessant å følge den opphetede debatten om norsk motstandskamp under krigen. Hvis logikken skal følges så må enhver som er blitt okkupert ha rett til å angripe okkupanten. Dette gjelder også i Midtosten der Israel okkuperer palestinske områder eller amerikanske og andre lands styrker som okkuperer Irak og Afghanistan.

Men alle ser ut til å glemme både Jesus og Gandhis budskap her: øye for øye gjør hele verden blind og at man skal elske sine fiender.

DOJ

føre protestantisk kristendom i Tyskland. Resultatet ble en krigersk, tysk kristendom.

Olav den hellige mente det godt med sin måte å innføre «sann kristendom» på. Resultatet ble et norsk folk som forente strid og kiv og vold med sann kristendom.

Romerrettens rettferdighet mente det godt med «dødsstraffen» som skulle skremme folk bort fra å begå mord. Men all forbryterstatistikk gir erfaring for det motsatte.

England mente det sikkert godt med å innføre Bibelen og kanoner hos alle jordens folk. Men det ble verdenskrig ut av det hele.

Livets lovmessighet er ubønnhørlig.

Gud Ånd griper ikke inn og forhindrer en Olav eller Gustav Adolf fra å praktisere falsk, velment kristendom. Men Gud Ånd forplanter seg fra dem begge til folkemassene og konsekvensene uteblir aldri. Hele verden i dag ligger og trygler Gud om fred. Men de anropet en Gud som ikke finnes. For i deres tenkemåte og handlemåte skaper de alle krig mot sin vilje. Derfor er Gud ubønnhørlig. De roper til en åndsmakt «som var en mandraper fra begynnelsen av». (Johs. Ev. 8, 44.)

Hva de ubevisste sår i ord og tanker, høster de, uten å ha persepsjonsevne nok til å «erfare» at de alle er på fel i vei. Var Gud en mann oppe i skyene så hadde han bønnhørt verden for lenge siden og grepet inn med umiskjennelige tegn, slik som menneskene ber. «Men en ond og utro slekt får ikke andre tegn enn profe-

ten Jonas' tegn» — — Kristus var det eneste tegn de fikk. Kristus lærte oss nemlig den sannhet at det er Ånden i oss som bestemmer over krig og fred. Noen annen Gud og noen annen allmakt skal du ikke dyrke, tilbe, ære og elske. Du lige troende!

Vi ser altså at det 5. bud er en livslov. En «paragraf» som betror oss sannheten om den evige dynamikk eller selvvirksomhet som gir seg til kjenne i våre egne idealer og livsdrifter. Er disse orientert i sannhet så har vi fred. Farer disse drifter og idealer vill, så unngår vi aldri krig i alle sine former. Villfarelsens drifter straffer seg selv. Ingen Gud dömmmer deg. Kristus dömmmer deg ikke. Din egen tidsånd dömmmer deg. Erkjenn dette så begriper du livsloven i det 5. bud.

med vold? Ikke et eneste voldssamfunn er blitt stående. Og hvorfor? Det er ikke forklaring nok å si at vold avler vold. Forklaringen etter «dansen om gullkalven» i Moseboken er bedre.

Voldssamfunnene må falle fordi den omstendighet at man ser seg nördt til å bruke vold tilkjennegir at man er på avveie. Når menneskene blir enige om noe uriktig (og setter utopier i system som f. eks. «stormaktene» i Europa), så släss de. «Ethvert rike som er» (ubevisst) i inre uoverensstemmelse — «splidaktigt med seg selv, legges öde». Fordi den inre, skjulte feiltagelse og uriktighet ubevisst tviler på sin egen holdbarhet och ubevisst erkänner det utopiske i sin egen karakter, derfor griper det till vold. På overflaten tror de alle at de har rätt. Därfor handler historiens idealister i god tro. Gustav Adolf mente det godt med å inn-

Det gjelder å sko seg....

Av Svein Otto Hauffen

De som myndig "vil sette foten ned", bør først ha begge bena på jorda . - Men som Tor Åge Bringsværd sa: "Den som har begge bena på jorda ,står stille". Det gjorde ikke Nancy Sinatra, da hun i unge år sang: "These boots are made for walking".

Men sko kan brukes til så mangt, uten at det føles trangt. "Ta av dig skorna !" sang Povel Ramel. Flere gjør det - motivasjonen kan være forskjellig. - Si meg hvordan du omgås med skosakene - så skal jeg si deg hvem du er.

De manuelle luftskyts oppfinner Betrakter vi skoenes utviklingsgang fra Nikita Krustsov til Georg Walker Bush, merkes store fremskrift, som nok kan sette spor etter seg. Mens Nikita ikke ville gi slipp på skoen han brølende slo i bord og benker med, var til gjengjeld den sleppendte anti-Bush-demonstranten nylig rask på labben, i håp om å få inn et par solide fulltreffere på Bush. - Hvor mange millioner TV-tittere som ble skuffet over bomskuddene, er ikke meldt. Men at

noen skor seg på den makeløse happe ning, er helt sikkert. Best avkastning fikk/får fabrikanten av verdenshistoriens (nu) mest berømte skopar, etter Van

Goghs kjente sko-maleri. Efter at skokasternes foregangsmann demonstrerte deres fortrinnlige egenskaper som hengig kasteskyts, meldes fra Istanbul at "folk fra hele verden bestilte 370 000 par av denne skotypen". Mens konkurrentene blir stadig grønnere av misunnelse.

Hvor mange av nevnte som er kjøpt med sikte på å gå i foregangsmannens fotspor, er ikke meldt. Men tallenes tale vitner om at mange optimister nok regner med solide fulltreffere, hvor forbillet kom til kort.

Fra de flyvende tallerkeners epoke Hittil har vi levet i de flyvende tallerkeners tidsalder. Nu lever vi

vi ved terskelen til "en" epoke: De flyvende skos æra ! De neste par etter Bush-attacken, suste allerede mot sitt mål, og gjorde luftrommet i England utrygt. Den internasjonale luftkrigen er allerede innledet. Ifølge melding fra The University of Cambridge ble første åtak gjort av en student mot en kinesisk gjesteforeleser. En gul økonomiprofessor, som kom ut på glattisen med et eksplosivt tema i dagens krisespente atmosfære. Foreløpig mangler melding om studenten kan forvente tapperhetsmedalje, som Englands pionér på de manuelle luftangreps grenseløse felt. Men man kan aldri vite. Han har jo tilført luftkrigen en ny dimensjon! En ny variant, med en ny vri. Som i en håndvending kan bevirke allehånde konsekvenser som man bør se gjennom fingrene med.

Den nye renessanse Hittil omtalte, er nok bare overtyren, til den store skoenes renessanse. Fra

underkjent tråkke-redskap., til optimalt hånd-luftskyts. Især for denne skotypen, som er underveis til å bli århundrets uovertrufne Kulisko. Kort sagt: Det blir coolt å kaste med kulisko ! Syntes vel også svenskestudenten som nylig erklaerte en utenlandsk professor sko-krig, idet han med uovertruffen treffsikkerhet, fikk inn lykketreffer på professor'n. Takk til fasan før det ! Eller kanskje snarere Svenskefa'n ?

Fulltreffere - eller feiltreffere ?

Det ville naturligvis være hjerteløst å dempe de demrende kastelystnes optimisme, i retning av Bush. Men med minimale sjanser for at disse linjer blir lest av dem, kan følgende tilføytes med god samvittighet. Det kjente fyndord: "Djevelen hjelper sine", har påfallende ofte og i forbausende grad vist seg å holde stikk. Velkjent er for eks. det mislykkete attentat mot Adolf Hitler, som for tiden er kinoaktuelt ved filmen Valkyrie, med scientolog-nestfører Tom Cruise i hovedrollen som attentatsjef Stauffenberg. Mindre kjent er at Hitler (i likhet med F. Castro, m.fl.) kom helskinnet fra mer enn 40 attentater! Hvorav de fleste ble ti- et ihjel. I motsetning til de mislykkete optimister, som "den skinnbarlige" (Sat-an) sørget for at det ble gjort lang prosess, og djevelsk pinlige forhør med—

Før henrettelsen.

hornene, enn å bli tatt med buksa nede. Og det er bedre å rekke ut en forsonende hånd og ta skoen i handa, for fantasien løper avgårde med den. —

Så vi minner om at til takk for at Prometheus brakte menneskene ilden, gikk det ham ille. De greske guder lot ham lenkes til de Kaukasiske klipper, hvor en ørn daglig kom og hakket i hans lever. Og for de kommende attakister i retning av Georg i Bushen ? Den gode hensikt er ikke nok. Det gjelder også å justere siktet. Bedre sikte neste gang! - Vi siktet selvsagt til nevnte luftkrigsskyts som er av en slik perfeksjon, at selv verdens beste rakettkjold ikke kan avverge angrep. - Kunne tenkes at noe i denne retning foresvevet Buskmannens advokater, da de nylig fremmet forslag om 15 års fengsel for pionéren? Man vil vel ty til den velbrukte list og lest som mot Mike Tyson. Da han slo ned mannen i gata, ble han dømt for angivelig drapsforsøk "med særlig farlig redskap".

Kort sagt: Vi vet hvordan det kan gå, når man ikke har skoene på!

La oss til all god slutt tilføye om selve oppfinneren og erke-pionéren av det hele: Han blir tidenes ubestridte skofører, den nye Führer for alle verdens kastomane skofetischister ! For all nutid og fremtid. SKÅL !

Utakk er verdens lønn

Vi lar ingen skolastikere få siste ordet, så vi tilføyer: Det er bedre å ta tyren ved

Kritikk av Navarsetes og Senterpartiets angrep på ytringsfriheten

Vi trodde vi nå snart fritt kunne kritisere religion ettersom blasphemiparagrafen er på vei ut. Så snikinnfører Sp en ny blasphemiparagraf definert som rasisme/hat-kriminalitet. Vi sier nei takk, vi vil fritt kunne kritisere religion uten å stå overfor trusler om å få politiet på døren. Hva skal vi tørre å si, tegne og skrive? Frimodige ytringer mot religion trenger beskyttelse, ikke politiangrep.

Det går klart fram av IIFORs analyser at Sp har nær, men noe i overkant av ca 54% anarkigrad, og noe i underkant av ca 46% autoritargrad. Dvs det har anarkigrad i sannsynlig størrelsesorden ca 60% - ca 55%, med ca 40% - ca 45% autoritærgrad. Dette er en del av de autoritære tendensene i Sp, som vi kjemper mot.

13.09.2008 Skrev Folkebevegelsen: "Liv Signe Navarsete fra Sogn og Fjordane er valgt til ny leder i Senterpartiet. Hun varsler nå nye grep i politikken. "Senterpartiet skal ta en ledende rolle i arbeidet for å bygge landet. Vi må tenke mer langsiktig og gjøre mer av det viktigste først", sier Navarsete som framhever at en nå må pusse opp og vedlikeholde fellesskapsinstitusjonene – som veier, jernbane, skoler, kirker og kulturhus. Anarkistene er stort sett fornøyd, med valget av ny leder, men vi har ikke glemt at Navarsete ville ha mer autoritet i skolen, et klart autoritært standpunkt - som vi kritiserer. Vi holder ører og øyne åpne med sikte på kritikk av eventuell mer autoritær humbug fra Navarsete."

Utpillet om lov mot religionskritikk er mer autoritær humbug. Er det dette som menes med "ledende rolle" sier vi nei takk. På tide Sp begynner å tenke på en mer frihetlig leder, som ikke vil ha en "ledende rolle", men hører på grasrota. Innflytelsen skal gå nedenfra, fra grasrota og opp, ikke ovenfra og ned - med "ledende rolle" - som dette.

Hilsen. A. Quist
Utenriks-, miljø- og justisråd i Norges Anarkistråd

Fornyelsens år

Hør - når blir det nye år
nytt for oss? I sinnets vår
Når vi gjør, hva vi BØR -
og ikke gjentar oss - som før
Så det vi har å si
ei blir mentalt gjengangeri
Hva kan "vårt indre menneske" befri
fra det gamle, vi er fanget i ?
Hugvending? - etisk fantasi?
Gjentagelser - er gammelkjent
mot hugvending, hos ny-omvendt;
hvorav noe ny-oppstår
av det gamle som forgår
muligheten å bli til;
i Guds bilde slik han vil
I det indre født på ny
nyforløst - personlig fri
SÅ vi ved etisk fantasi
kan kreative bidrag gi

Svein Otto Hauffen

Ich bin ein Likudnik

«Israelvennen» Herman Willis' prosjekt er ikke å si sannheten, men å si det motsatte av Israels kritikere.

Morten A. Strøksnes Journalist og forfatter

En nyfødt Midtøsten-ekspert går rundt bland oss. Herman Willis har utgitt en bok om Israel. Den er full av feil, sviktende logikk og tendensiøse tolkninger. Men Willis er vår nye autoritet på Midtøsten. Han kommenterer høyt og lavt, også om den pågående krigen mot Gaza

Fredag var Willis ute i Morgenbladet og Dagbladet. I sistnevnte avis kommenterer han bombingen av Gaza slik: "Voldsbruken er fullstendig overdreven, får vi vite, noe som ikke bare gjør meg trist, men også får meg til å lure på hva som ville vært akkurat passe bruk av vold. Ville det vært ok med ti drepte barn, mens hundre og tyve er å overdrive?" Om eksperter som hevder at volden er "overdreven" eller "ikke står i forhold til" skriver han: "Det er noe dypt usmakelig over hele denne begrepsbruken som møter oss gjennom alle ekspertene i aviser og TV."

"We don't do body-counts" uttalte både general Tommy Franks og Donald Rumsfeld smakfullt da Irak-kriken hadde vart et par år. Antallet drepte sivile irakere var uinteressant, slik palestinske døde er det for Willis. Man kan skjonne hvorfor Israel-vennen gremmes. Rundt 1000 palestinske barn er drept av israelske bomber de siste årene, langt flere er skadet og lemlestet. Hvor mange israelske barn er drept av Hamas' raketter? Jeg tror det er 2, men det er mulig det riktige tallet er 3. I Morgenbladet fredag jamret Willis, via stråmann, over at Hamas-raketene ikke hadde fått nok oppmerksomhet. Har han ikke TV, og hører han ikke på radio? De har i mange år meldt om hver eneste raket som er skutt ut fra Gaza. I ukene før krigen var det 400. I lø-

pet av minutter sendte Israel flere bomber og raketter - med mange hundre ganger større sprengkraft enn kunstgjødsel-rørene til Hamas - inn over boligblokkene og flyktningeleirene i Gaza. Men vi ikke teller neppe bomber eller effektene av dem heller.

Willis taktikk er lett gjenkjennelig. Det er den gamle "vi må huske at det finnes ofre på begge sider" ispedd seiglive israelske myter, samt lange utlegninger om holocaust og antisemittisme. Det spesielle med Willis er at han forsøker å gjøre hele Palestina-konflikten til et spørsmål om arabisk, palestinsk og global antisemittisme, noe selv de stauteste sionister vanligvis holder seg for god for. Både general Shlomo Gazit, tidligere sjef for den militære israelske etterretning, og Ehud Barak har uttrykt full forståelse for de okkuperte palestinernes motstandskamp. Barak har til og med uttalt han ville vært PLO-soldat om han ble født som palestiner.

For Willis handler det derimot ikke om land, men om religion. Ikke jødernes religion, men islam - for Willis tror Israel er en gjennomført sekulær stat, ennå den er badet i religiøse symboler og den religiøse metaforikken er totalt innnevnt i det politiske språket. For ham er alle former for radikal islam er akkurat det samme som fascism. "Logikken" er noe slikt som dette: Nazistene drepte jødene i Europa, ergo er motstand mot Israel dårlig forkledd fascism. Når en israellers jernbeslalte støvel tråkker på en palestinsk nakke, klager ikke palestineren fordi det gjør vondt eller fordi han ikke får puste. Han gjør det fordi foten på innsiden er jødisk! Og bombene og raketene som dreper og lemlester uskyldige i det sørdebombede Gaza? Grunnen til at palestinerne ikke liker dem må være at de er pyntet med davidstjernen.

"Israel-vennen" Willis har reist rundt i Israel med ett eneste formål: Å vise at nærmest all kritikk mot staten Israel er urettferdig, ja antisemittisk. Dette er ikke Willis konklusjon. Det er hans premiss.

Boken Katten og elefanten starter på en måte i Hebron, selv om Willis knapt forlater taxien som har brakt ham dit fra Jerusalem. Han rekker imidlertid å fortelle guiden at palestinerne i Hebron har valgt å leve slik de gjør. De kunne jo bare dratt. Ja, hvorfor overlater ikke de 170 000 palestinerne i Hebron hjemmene og forretningene sine til den lille klikken voldelige og rasistiske bosetterne som har forpestet alle aspekter ved deres liv i 30 år? Interessant spørsmål, Willis. Bosetterne får derimot ingen spørsmål. Hadde Willis snakket med dem, ville han oppdaget at mange av de mest rabiate er amerikanere og konverterte sør-afrikanere med apartheidfaring. Han kunne spurt dem om hvorfor de ikke dro hjem. Men det ville passet dårlig inn i hans forehavende, som ikke er å si sannheten, men det motsatte av Israels kritikere. Willis tror for øvrig 150 000 bosettere har "slått seg ned" på Vestbredden. Det riktige tallet er 271 400, pluss 200 000 i Øst-Jerusalem.

Av og til må man gni seg i øynene når man leser Willis klønnete forsøk på å få terrenget til å passe overens med kartet han tegnet før han dro til Israel. For hvem er det som omgir seg med religiøse symboler og usunn religiøs tankegang. Hvem tviholder på offerrollen? Jo, det er arabiske fascister og palestinerne det, ifølge Willis og hans sannhetsvitner. Men hvem har perfeksjonert offerrollen om ikke Israel? Alle statsledere og offisielle besökende kjøres i dag rett til Holocaustmuseet i Jerusalem. Israelske politikere bruker i dag offerstatusen mer systematisk og kynisk enn noen annen stat i verden.

Også i boken blir Willis trist. "It's a sad and beautiful world" sier han til den israelske regissøren Shira Geffen. Han har nettopp løyet til henne. Han forteller henne nemlig at hennes ukontroversielle film Jellyfish måtte ha politibeskyttelse i Oslo, fordi Norge er så israelfientlig (les: antisemittisk). Willis gjør i boken gjenomganger et kjempepoeng ut av at filmen måtte vises som lukket forestilling

under stort politioppbud på Frogner Kino i slutten av 2007. Han skriver blant annet: "Hadde filmen kommet fra et annet land -- et hvilket som helst annet land -- ville det skapt et svare rabalder... Men ingen reagerte. Alt var som ventet. Siden filmen var israelsk, var det business as usual."

Jeg synes dette skurret kraftig. En rekke israelske filmer har vært satt opp i Oslo de siste årene, uten at det har vært noe fuzz. Frogner kino er en uteleiekino. En telefon til kinoen bekrefter mistanken: Den israelske ambassaden leide Frogner kino i begynnelsen av desember 2007, for en lukket visning av Jellyfish. Willis venninne, den israelske ambassadøren, var til stede -- i likhet med ambassadens sikkerhetsfolk og norsk politi, som rutinemessig følger ambassadøren på slike tilstelninger. Ambassadør med politibeskyttelse! Antisemittisme! Eksempelet sier det meste om Willis' metode.

Willis tror fullt og fast at Iran vil skaffe seg atomvåpen for å bombe Israel. Iran er altså en selvmordsekt med 70 millioner medlemmer, som gjerne lar seg teppebombe av israelske atomstridsbader, bare de får drept noen jøder. Derfor må den fredelskende nasjonen Israel stadig gå til krig.

Willis vil ha slutt på kritikken mot Israel. Samtidig holder han seg langt unna grunnen til at Israel kritiseres, altså, okkupasjonen, herrefolkmentaliteten og brutaliteten innenfor den etnoreligiøse staten Israel. Istedenfor skriver han sentimentale historier, ofte med lav sannhetsgehalt. Hans holdning er identisk med det en finner hos offisielle israelske propagandakilder og kristensionister i Vesten. Rykk tilbake til Kåre Kristiansen, pluss mye Gin&Tonic. Willis' forrige bok hadde tittelen Ich bin ein Amerikaner. Den nye kunne hett Ich bin ein Likudnik.

APOPOS MORTEN HØGLUND (frp) OG HANS BESØK I GAZA:

Den er fra nettdebatten i Dagbladet like etter og er skrevet av signaturen Maeglin:

ALLE nordmenn som reiser til de palestinske områdene og ser med egne øyne hvordan forholdene er der nede, vender tilbake minst ett hakk mer pro-palestinsk og Israel-kritisk enn man var før man dro.

Det gjaldt gamle ambassadør Torleiv Anda. Det gjaldt Kåre Willoch (tidligere Israel-sympatisør). Det gjaldt hundrevis av norske UNIFIL-soldater. Det gjelder utvekslingsstudentene og hjelpearbeidere - og heldigvis også FRP-politikere.

Det eneste unntaket er de, som i likhet med Siv Jensen reiser utelukkende med israelske guider og oppsøker kibbutz'er og israelske byer, og (bevisst?) unnlater å dra for å se med egne øyne hvordan palestinerne har det.

Prøv å krysse grensen mellom Gaza og Israel ved Erez, for eksempel. Jeg har aldri i mitt liv vært så redd og følt meg så ydmyket som da. Følelsen av å dra inn i et tungt bevektet reservat, eller fangeleir, eller... det som verre er.

Velkommen etter, Morten Høglund. Kanskje du rett og slett skulle ta skrittet fullt ut og bryte med Siv Jensen? I motsetning til henne har du jo litt ydmykhet og evne til å se nyansert på ting. Det er sikkert plass for deg, i Høyre eller Ap eller hvor du nå måtte føle deg hjemme. Aldri for sent å bytte parti.

SKOLEMEDISINEN UTEN TILLITT

Tor K. Larsen, (professor dr. med, må vite), mener helseministeren er uten tillitt (VG 31.01.2009) fordi han tror på Snåsamannen. Vel, skolemedisinens sliter med både livstruende og skadelige bivirkninger med sin medisineringsiver (som ofte kun er symptombehandling uten å finne den egentlige årsaken). Norge ligger på tablettoppen når det gjelder flere medisiner mot blodtrykk, kolesterol og en rekke andre "lideler". Og pasientskade-listen er heller ikke særlig oppmuntrende lesning når det gjelder norske sykehus. Skolemedisin har helt klart et troverdighetsproblem. Men mange leger og spesialister tjener grovt på dette som mellommenn for den aggressive legemiddelinndustrien. Fei for egen dør!

En psykiater uttalte seg også meget negativt overfor Snåsamannen nylig. Psykiatriens historie er jo en begredelig lesning med alt fra lobotomering til psykofarmaka i stor skala. Norge ligger på tvangsinleggelsestoppen i Norden. Psykiateren sitter i et glasshus og bør vente med ropingen og steinkastingen til senere. Fei for egen dør!

MIDTØSTEN-DEBATTEN

I Aftenpostens kronikk torsdag 15.01 skriver Kåre Willoch bl.a. følgende om forskjellen mellom amerikanske og europeiske reaksjoner skrev «Economist» i 2006 at «Det mest opplagte svar ligger i den makt som ligger hos ... Israel-lobbyen (AIPAC) og det religiøse høyre.» Som forklaring på religionens rolle ble nevnt at «To av fem amerikanere tror at Israel ble gitt til det jødiske folk av Gud, og en av tre sier at opprettelsen av staten Israel var et skritt i retning av Kristi gjengkomst.»

Det er også en helt gjennomgående forskjell i debattgrunnlaget i AN mht til Midtøsten-debatten. Mange av innleggene bygger på en svermerisk/religiøs begrunnelse hentet fra Bibelen. Det er spilt mye å bruke energi på å diskutere på fornuftsmessig grunnlag med disse menneskene, så det er det bare å glemme. Men det er skremmende at dette svermeriske grunnlaget også gjennomsyrer USAs grunnsyn på konflikten.

Jeg har stor sans for Jesu lære, men ikke slik den er blitt forvansket og fordred av den katolske og den evangelisk-lutherske kirken gjennom århundrene. Det er etter mitt syn ikke snakk om en legemlig og bokstavelig Jesu gjengkomst, men en åndelig. Når vi tar inn over oss Jesu lære og legger det som grunnlag for samfunnslivet, kan man kanskje si at han har hatt en åndelig "gjengkomst" i oss. Det er slik jeg tolker begrepet talsmannen, som Jesus snakket om da han bestemt mente at det var til det beste at han gikk bort.

Å trekke inn Kristi gjengkomst i forbindelse med Israel er vel ganske så meningsløst da jødene ikke anser ham for å være Messias eller frelseren i det hele tatt. De venter jo fortsatt på Messias (som en krigsherre, slik de ble så underlig skuffet da Jesus levde og ikke svarte til de messianske forventningene den gang), men der tror jeg de vil vente ganske så forgives.

Noe man ikke skal glemme er det svært så interessante med at jødene ikke trekker inn Jesus som en viktig profet og lærermester for egne liv (for dem døde han på korset og ferdig med det...), mens derimot muslimene anser ham som en av de viktige profetene på linje med Muhammed.

DOJ

BUSH-STØTTE

56 % av den kristne norske avisens leserne mener Bush har gjort en god jobb i løpet av sin presidenttid. Det samsvarer slett ikke med CNN's undersøkelse der nærmere 80 % av amerikanerne mener han har gjort en dårlig jobb. Men så er vel disse kristne nordmennene mer amerikanske enn amerikanerne selv...

DOJ

Psykiatri: Måtte vi prøve?

I Aftenposten 8.12.08 intervjuer psykiater Olav Per Foss (91) av journalist Anne Hafstad. Overskriften på intervjuet sier alt om den gale psykiatrien: "Vi visste jo ingen ting. Men vi måtte prøve".

Nei, psykiater Olav Per Foss! Dere verken skal eller må prøve når dere ikke vet! Alle leger kjenner legekunstens grunnregel "Nil Nocere" som betyr "aldri skade" og som sier dersom legen(e) er i tvil om en behandling er gunstig eller ugunstig for en pasient, så skal legen(e) velge å la være å gi behandling.

Hippokratess, legekunstens far, la stor vekt på iakttagelse ved sykesengen med den derpå grunnlagte rasjonelle empiri, og at han fordømte all spekulasjon som savnet en solid basis.

Den østerrikske legen, professor i psykiatri, Julius Wagner von Jauregg (1857 – 1940) foreslo i 1887 å behandle psykoaspiranter med feberbehandling, for eksempel ved å smitte dem med malaria. Senere oppdaget han at denne behandlingen var særlig effektiv overfor personer med diagnosen "stormannsgalskap". I flg. nevnte intervju eksperimenterte psykiater Foss med injiserte malariasmittet blod.

Leserskribenten er økonom av utdannelse, ikke medisiner. Likevel tilsier min sunne fornuft at å infisere psykiatriske pasienter, eller hvem det nå måtte være, med malariasmittet blod, er hinsides all fornuft. Men tydeligvis ikke for psykiater Foss?

Ordet medisin betyr legedom. De psykiatriske "medisinene" som begynte å komme på begynnelsen på 1950-tallet, gir ingen legedom, ergo ingen medisin. DVD'n / dokumentarfilmen "Et dødelig levebrød" viser at de psykiatriske pasientene som overlever etter bruk av disse "medisinene", får sine liv ødelagt. Filmen viser også den sjokkende sannheten at disse "medisinene" er årsak til bølgen av vold som ødelegger hjemmene og skolene våre, og hele lokalsamfunn.

Thore Lie, Oslo

Konkursbo på 120.000 milliarder kroner

Er det denne gjelden Europabevegelsen vil at det norske folk skal betale over "skatessedden de neste 100 år"

Britiske Daily Telegraph meldte onsdag den 11. feb. 2009 at en hemmelig EU-rapport om banksystemet er blitt diskutert av regionens finansministre, skriver Finansavisen. EUs toppolitikere er skremt: Verre enn noensinne.

EU-kommisjonen skal ha estimert at bankenes problematika kan utgjøre 44 prosent av deres totale eiendeler. Finansielle instrumenter utgjør alene 33 prosent, eller 12.300 milliarder pund. I tillegg kommer 4.000 milliarder pund i bankenes likviditetsporteføljer.

Det samlede beløpet utgjør 120.000 milliarder kroner. Det tilsvarer rundt 240.000 kroner per hver eneste av EUs 500 millioner innbyggere.

Frykter kollaps

Den hemmelige rapporten hevder ifølge avisene at problemlånenene er så mange og store at myndighetene ikke vil klare å kjøpe dem opp, da det vil øke landenes statsgeld på et tidspunkt hvor det er skyhøy skepsis til flere myndigheters betalingsevne. Flere analytikere frykter en kollaps i det europeiske banksystemet og kraftig svekkelse av euroen. EU skal ha et krisemøte i slutten av februar for å diskutere problemet.

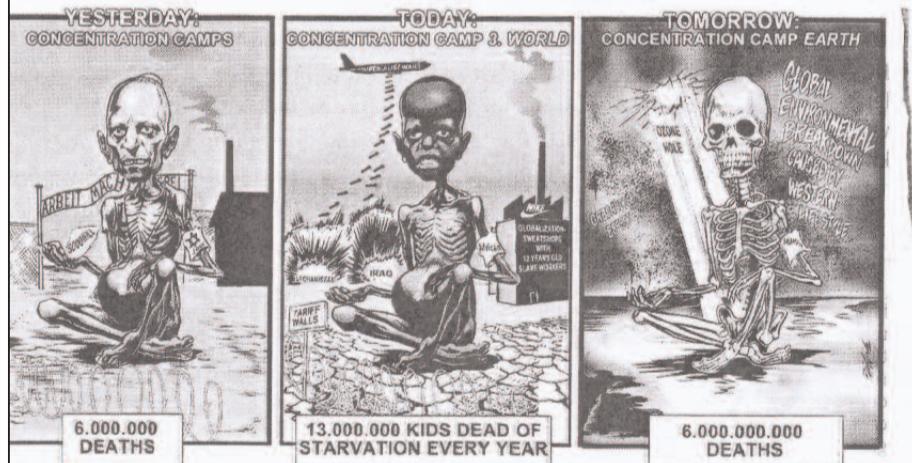
HYPERLINK

"http://www.dn.no/forsiden/utenriks/article1608554.ece?jgo=c1_re_right_22
http://www.dn.no/forsiden/utenriks/article1608554.ece?jgo=c1_re_right_22

Er det dette konkursboet våre folkevalgte på stortinget vil at Norge skal overlate sin suverenitet til? Hvor er Europabevegelsen med Grete Berget i spissen nå når disse faktaproblemlånenene kommer oss for øre. Den eneste forklaringen jeg har til at Europabevegelsen vil at Norge skal slutte seg til dette udemokratiske og korrupte konkursboet kalt EU stikk i strid med 2 folkeavstemninger og den Norske grunnlov, er "lovnauder" fra EU om gull og grønne skoger. De har ikke gull og heller ikke grønne skoger. For en svindel og for et bedrag. Europabevegelsen som i lys av grunnloven er med på en forbrytelse mot statens selvstendighet (straffelovens §83) er blitt "fredet" av presse og media. Er det dette som kalles en rettstat. Er det ikke på høy tid at Europabevegelsen blir kastet ut av stortinget. Tenk om Norge nå hadde vært medlem av denne korrupte finansuppa EU, "da hadde velferdsstaten vært like virkelig som rettstaten er i dag" Folkeaksjonen Mot EU-medlemskap er pr. i dag blitt tiet ihel av en samlet presse og media helt siden oppstarten den 1. jan. 2004. "For en fantastisk rettstat Norge er, og hvor sterkt yttringsfriheten står når sannheten skal frem i lyset"

Øyvind Aarsnes
 Folkeaksjonen Mot EU-medlemskap

WHERE'S THE REAL HOLOCAUST?

Nytt liv

Vår Herre Jesus – Livsens Ord,
 Fredsfyrsten, kom til oss på jord
 Ei Jolenatt – til hugnad stor.

"For menneska av vilje god"
 Til frelse ut frå slekt og blod
 - Om vi hans Kjærleiksbon forstod
 Og ved hugvending vil vakne opp
 Frå dyresjela i vår kropp

Med forløysing av vårt ljospotensiale
 Som ligg i kim, i det mentale
 Som spiret til eit høgre liv –
 I Gudsmedvet, til mørkefordriv
 Fram til det Heilage Livens ORD
 - Der nytt liv av daude gror –

Svein Otto Hauffen

Samfundspartiet

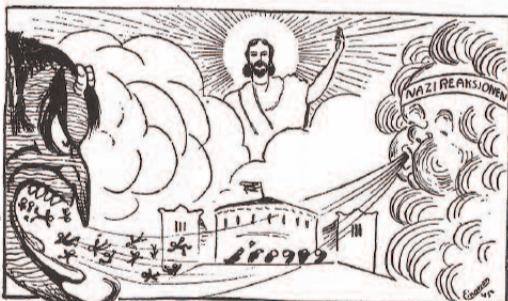
B. Dybwad Brochmanns parti

Retningslinjer :

MED Kristus og sannheten frem til åndelig og materiell frigjørelse, fred og fordragelighet.
 MED teknikken frem til økende vareoverflod, lavere priser og letttere levevilkår.
 MED maskiner og rasjonalisering, frem mot kortere arbeidstid, mer ferie, og menneskeverdigere tilværelse.
 MED grunnloven, frem til næringsfrihet, tjenersinn og gjensidig hjelp og ydelse.
 MED gjenopprettelse av folkets tro på sig selv, frem mot minkende funksjonærvelde, og dermed synkende skatter.
 MED åpent øye for realverdiene, frem mot minkende gjensidig utbytning og lønnsomt samarbeid på realøkonomisk basis.
 MED erkjennelse av skjebnefellesskapet, frem til avblåsing av alles kamp mot alle.
 MED varetakelse av helhetens interesse frem til varetakelse av hvert enkelt individ og hver enkel gruppens interesse.
 MED erkjennelse av vareoverfloden og med kjennskap og tillit til sig selv og til hverandre, frem til automatisk avrustning og mellomfolkelig fred.
 Hele folket én familie! Kom og vær med!

LES SAMFUNDSLIV.

Dødsstraffens gjeninnførelse i Norge.

150 tingmenn de sto på tinget frem.
 Der kom en vind og blåste — — —
 og 6 de sto igjen.

De onde krefters vold og tramp
 i mange harde år,
 de hadde tyngtet tinget ned.

Nå ser vi hvor det går — — —
 den gamle, gamle Moselov
 den var så god å ha.

«Her nytter ikke kristendom»
 de mange tingmenn sa.
 Så stemte de på Moselov
 og vold mot vold igjen.

Men 6 de trodde mer på ham
 som ikke slo igjen.

Og navnet deres nevnes skal,
 og glemmes skal de ei
 når kristendom blir innført
 på tingets alfarvei.

De 6 var:

Førre. Jacobsen.	Skeibrok.	Strand.	Olsen.	Moseid.
<i>Nyok. Fredsparti. Samfundspart.</i>	<i>Høire.</i>	<i>Venstre.</i>	<i>Venstre.</i>	<i>Bondepart.</i>
<i>Odelstinget.</i>			<i>Lagtinget.</i>	

Spørsmålet

Skrevet ble dette – som vi vet:
 "Hvis svaret er: kjærlighet –
 Hva er da spørsmålet?"

Hvem vet?

Men sett at det

Er rett og slett

"Hvem er som Gud?"

SOH

Kjærlighet fra Gud

Av intet oppstår intet
 Men ved at Herren vil
 I personlighetens Gud
 er kjærligheten til

Om Skaperen ei ER,
 Var kjærlighet ei til
 Den svever ei i gassform
 i upersonlig kosmisk spill

Er kjærlighet vår mulighet
 Og herrens nådegave,
 Begraver mange nok sitt pund
 I selviskhets have

Løs snakk om kjærlighet –
 Foruten hjertelag - er selvbedrag
 Kan hende noen neppe vet
 hva som er nestekjærlighet?

Er den da kun fiktiv?
 Hvor den ei blir personlig liv
 Og når blir den da reelt til?
 Hvor den blir gjort person-mobil.

Der menneskeliggjøres det Gud vil
 I mennesker hvor han er til
 Da synes formålet – slikt sett:
 Et evig liv – i kjærlighet –

Svein Otto Hauffen

I DISSE MAX MANUS-TIDER

Filmen setter nye publikumsrekorder i Norge. Selv "Titanic" ser ut til å bli slått. Max Manus kjempet for frihet og rettferdighet for det norske folk. Det er beundringsverdig.

Men det er et men.

Når etterkrigstiden resulterte i en klappjakt på tyskertøser og tyskerunger, virker det som om nazistenes metoder brått hadde smittet over på "seierherrenes" og "seierdamenes" atferd. Dette er jo en skamplatt i norsk historie. Man regner med omkring 10 000-12 000 tyskerbarn i Norge etter krigen. Deres skjebne har vært beskrevet i noen få bøker, deriblant "Krigens barn" av Kåre Olsen om de norske krigsbarna og deres mødre og nå nylig "De gikk ikke fri" av Ebba D. Drolshagen, en brutal beretning om "tyskertøsene" skjebne.

Dette er viktig å ha i mente i krigsdebatten.

Når får vi den første filmen om "tyskertøsene" og deres barn?

Totalitets - - -

vil jeg gi dere i fanget» lærte vi som barn at Kristus lovet menneskene. Og det har vi fått. —

Men det ble for 2000 år siden tilføyd: «Med det mål dere måler skal dere måles igjen», og det har menneskene fått sanne. De måler ikke med rette mål, de har ikke evnet og evner ikke å nyttiggjøre seg overfloden og mestre den. De har en nå ikke lært kunsten å leve sammen i samfunn. Å bidra til en endring her, er en av totalitetsøkonomiens oppgaver.

3. Forholdene i verden idag.

Under det «kapitalistiske» eller «merkantile» system har der vært en veldig produksjonsfremgang. Det er denne tidsalders store fortjeneste. For tiden er verdens varelagre fulle eller overfylte. Men tilbuddet er økt så voldsomt at prisene har måttet falle, og dette medfører under det nåværende system underskudd og konkurs for bedriftene og handelstanden. Halve verden er på falittens rand — fordi vi er for rike! Hva gjør man så? Jo, i Kanada og USA. brenner man hveten under kjelene, fordi man ikke tør slippe den ut på markedet, og man vil ødelegge ? av bomulishgsten av samme grunn. Tredjejver plogfure av åkerlandet skal gjenlegges! Og den amerikanske regjering betaler farmerne store penger for å la være å ale opp kveg og svin og dyrke korn! I 1934 ble te-produksjonen skåret ned med 60 millioner kilo. Og i England betalte bøndene samme år over 300.000 kr, i mulkt for å ha dyrket for mange poteter! I Argentina fyrrer man med maisen under lokomotivene. Menneskene må «for Guds skyld» ikke få billig mais! I Brasil har staten i flere år kjøpt opp kaffehøsten og lagret kaffen som man for prisens skyld ikke vil slippe ut. Nå har man liggende 3 års konsum, og derfor er de begynt å rive hundretusenvis av kaffebusker opp med rot og å senke hundretusenvis av sekker kaffe på havets bunn! I Holland har de slaktet ned og brent opp hundretusenvis av storfe og melkekyr. I Danmark likeså. Samtidig går talløse banker og forretningsmenn verden over dundrende konkurs, og verdens mektigste stater er på konkursens rand. Hvor lenge skal vi holde på å ødelegge før vi får «gode tider?» Av og til får menneskenes økonomi hjelp av naturen. Vi kan av og til lese i avisene at bomullshøsten heldigvis har uår og slår feil, og derved hindrer bomulls-industrien fra å gå konkurs.

Her hjemme har vi hatt og har melkekrig, ostekrig, eggekrig og fleskekrieg. Og vi setter skuddpremie på grisunger. Her er nemlig «for mye» av melk, ost, egg og flesk! Det er rike avlinger som aldri før. Likevel klager bøndene over «dårlige tider» og sier at de «ikke greier det lenger», og samtidig lager de svære og kostbare «organisasjoner» med det formål kunstig «å holde prisene oppe». Fiskerne fisker bare tre dager i uken, for de får for mye fisk — og er som følge av det på konkursens rand.

Det lages ved statens hjelp kunstige ringer og monopolier hvor alle tvinges til å være med. Menneskene må og skal ikke få billige varer synes å være det som våre «økonomiske eksperter» og «ansvarlige» ledere setter alt inn på. Og for å gjøre parodien fullkommen kaller man det hele «rasjonalisering».

*

Hva er årsaken til dette dilerium? Hovedårsaken er at menneskene ikke først og fremst vil ha varer og livsfornødenhe-

ter, men de vil ha penger! Det er ikke re-alverdier folk vil ha - hele verden interesserer seg først og fremst for skinnverdier. Det gjelder for dem ikke å holde produksjonen oppe — det gjelder «å holde prisene oppe».

Den manglende evne til å skjelne mellom det reelle og det innbilte, mellom det primære og det sekundære, mellom fantasi og virkelighet, spiller en skjebnesvanger rolle i vårt økonomiske liv. Å utrede disse forhold nærmere, blir da vår oppgave i det følgende.

To slags virkelighet og to slags fantasi.

4. Det er menneskenes skapende fantasi og forestillingsevne som skiller dem fra dyrene og gjør at der er en objektiv (virkelig) forskjell på mennesket og dyret.

Den menneskelige fantasi er menneskets sjanse og dets risiko. Ved hjelp av sin fantasi kan mennesket orientere seg i livet og de lover som livet utvikler seg etter, — og på bakgrunn av kjennskap til naturlovene kan mennesket ta disse i sin tjeneste og skape sin egen virkelighet. På denne måte har menneskene f.eks. stadig kunnet forbedre sine økonomiske kårgjennom tekniske oppfinnelser og deres utnyttelse. Men menneskets fantasi er også dets risiko; ved hjelp av den kan mennesket like godt skape seg et helvete som et paradis på jorden, idet mennesket foreløpig mangler tilstrekkelig kontroll over sin fantasi og forestillingsevne og dermed også over det som det bygger ved av sin fantasi. Den nervøse syke, som ved hjelp av sin fantasi har skapt seg en innbilt sykdom, lever i et privat lite helvete, og det er også et spørsmål om ikke de samfunnsforhold menneskene har skapt seg, i dag arter seg mer som et oftentlig helvete enn som en offentlig himmel?

5.

I menneskets forhold til utenverdenen kan det skjelnes mellom to slags virkelighet og to slags fantasi: en objektiv virkelighet som er i kraft av seg selv og som sådan uavhengig av den menneskelige erkjennelse — og en relativ (betinget) virkelighet som er skapt ved den menneskelige fantasi og er en relasjon eller avspeiling av denne. På samme måte er der to slags fantasi: en kontrollert fantasi som fatter og opplever den objektive virkelighet i naturen og menneskelivet og bygger seg en virkelighet i overensstemmelse med den, — og en ukontrollert fantasi som griper omkring seg uten å vite hva den griper, og som skaper seg en virkelighet som bare er en psykisk projeksjon (sjeelig avspeiling) av menneskets mer eller mindre forvirrede og ubevist indre.

At jorden er en rund klode som beveger seg i verdensrommet er en objektiv virkelighet — og er som sådan uavhengig av den menneskelige fantasi. At kornet vokser er også en objektiv virkelighet uavhengig av vårt fantasliv. Det nyttet derfor lite om landbruksdepartementet besluttet at kornet skulle vokse dobbelt så fort, — kornet ville ikke ta hensyn til det. Norges Bank derimot kan sette ned renten fra 7 til 6 prosent, for renten er nemlig en relativ virkelighet som er en relasjon av den menneskelige fantasi og derfor kan dirigeres (bestemmes og ledes) av denne. Det er en objektiv (virkelig) forskjell på solbær og rips. Solbær og rips ville eksister selv om alle mennesker døde

— og himmelens fugler ville fremdeles kunne skjelne mellom de to bærsortene. Forskjellen på en 5-krone og en 10-krone eller på dollar og pund er derimot en relativ virkelighet som er en relasjon av (blir bestemt av) vår mentale innstilling. Pengesedlene eksisterer bare som pengesedler i kraft av gjensidige menneskelige overenskomster og spilleregler. Nordmennene, englanderne eller amerikanerne kan om de ønsker det «stabilisere» sine valutaer på 1/5 av deres nåværende verdi, slik som Frankrike i sin tid gjorde — valuta og valutapolitikk er nemlig ingen objektiv virkelighet. Valutapolitikk er bare lek med den menneskelige fantasi og kan bare eksistere som en virkelighet så lenge som den menneskelige fantasi lar seg leke med. Eiffeltårnet er derimot en objektiv virkelighet som er en relasjon av kontrollert menneskelig fantasi. Den vitenskapelig kontrollerte fantasi har grep og opplevd de tekniske naturlover, som er en objektiv virkelighet, og i streng overensstemmelse med disse lover

har man bygget Eiffeltårnet (tårnet ville stå en lang tid, selv om pariserne plutselig fant på å dø en dag). På samme måte er f.eks. Kreugers fyrstikkfabrikker en objektiv virkelighet, men Kreugerkonsernets aksjer er bare en relativ virkelighet. Når f.eks. Kreugers aksjer på Stockholms børs i løpet av en uke steg i verdi med ca. 300 millioner kroner og derpå falt til 30 millioner, så er dette bare en relasjon av den menneskelige fantasi som ikke har noe med den objektive virkelighet å gjøre — Kreugers fabrikker er de samme som før.

Det er en relativ virkelighet som er skapt av en kontrollert, bevisst fantasi når vi setter oss ned og spiller bridge etter visse bestemte regler, men det er en relativ virkelighet skapt av en ukontrollert, ubevist fantasi når verden i dag spiller med tallverdiene og valutaen, og Frankrike kan sitte og trekke inn stikk med gullet som trumf. Vi er ikke klar over hva som virkelig skjer under denne tall-leken.

6. Det innbyrdes forhold mellom fantasi og virkelighet.

Det finnes altså to slags objektiv virkelighet og to slags relativ virkelighet:

I. Objektiv virkelighet.

a) Den objektive virkelighet som er uavhengig av mennesket (f.eks. været).

b) Den objektive virkelighet hvis form er avhengig av mennesket (f.eks. Eiffeltårnet, en eske fyrstikker, en radio).

II. Relativ virkelighet

a) Den relative virkelighet som bestemmes av bevisst, kontrollert fantasi (f.eks. all bevisst lek med fantasi: logikk, matematikk, geometri, pantelek, bridge, poker, «gjemsel., alle vitenskapelige systemer og metoder).

b) Den relative virkelighet som bestemmes av ukontrollert, ubevist fantasi (f.eks. all ubevist lek med vår egen fantasi: avgudsdyrkelse, troen på pengenes skapervne, valutapolitikk, «pengene har makten og regjerer verden., uvennskap, interesse motsetninger, klassekamp, valgkamp, statsinstitusjoner, organisasjoner, aksjeselskaper, politikk og kvakksalveri av enhver sort).

Målet for den menneskelige bestrebelse er ved hjelp av kontrollert fantasi å finne sannheten om den objektive virkelighet som omgir oss og de lover som be-

stemmer denne (naturloven). Ved hjelp av disse kunnskaper kan vi bygge oss vår egen virkelighet i overensstemmelse med den objektive virkelighet. Et

hus, en bro, en båt, er bygget i overensstemmelse med de objektive tekniske lover, og derfor har disse ting en varighet som svarer til materialenes varighet. Priser, valutaer, tallkapitaler derimot bygges ikke på noen objektiv viden om de krefter som virker i det kollektive liv (samfunnet) — de er derfor helt uten stabilitet og varighet og fluktuerer (forandrer seg) i overensstemmelse med menneskenes ukontrollerte fantasi som skapte dem, men noteres omhyggelig ned av vår tids «erfaringsvitenskap» som objektiv virkelighet! — Den mann og det samfunn som bygger i overensstemmelse med den objektive virkelighet er å ligne med en mann som bygger sitt hus på fjellgrunn; men den mann og det samfunn som bygger på sin egen ukontrollerte fantasi er å ligne med en mann som bygger sitt hus på kvikksand.

Menneskenes økonomiske liv i dag er for en meget stor del dirigert av ubevist, ukontrollert fantasi. Dette er jo naturlig og selvfølgelig, idet menneskene ennå ikke har lært å kontrollere sin fantasi og fordi den økonomiske virkelighet jo består i menneskenes forhold til sine omgivelser.

Hva vil det så egentlig si at noe er dirigert av ubevist, ukontrollert fantasi? — Det vil si at menneskene har skapt noe ved hjelp av sin fantasi uten å vite hvorledes de i grunnen har skapt det og hvorfor de har skapt det. De er ikke seg selv bevisst at det de har skapt er en avspeiling av deres egen fantasi, og de er derfor heller ikke herre over sitt fantasifoster. — Den nervøse f.eks. har ved hjelp av sin ubeviste, ukontrollerte fantasi skapt seg en innbilt sykdom. Han vet imidlertid ikke selv hvorledes han har skapt den, han er derfor heller ikke herre over den. Det blir tvert i mot hans innbilt sykdom som blir herre over ham, og det stolte menneske som skapte ved hjelp av sin fantasi, blir selv slave av sitt eget fantasiproduct. Dette har på mange måter vært menneskenes tragiske skjebne fra avgudsdyrkelsens og hekseriets dager til vår tid, da man dyrker tallverdier og pengepolitikk.

Ved hjelp av sin tekniske vitenskap har menneskene lokket frem umåtelige produksjonskrefter som de skal anvende i sitt samfunnsliv; men kretene i dette samfunnsliv kjerner ikke menneskene; deres samfunnsliv er dirigert av ubevist, ukontrollert fantasi og de store produksjonsmuligheter blir derfor til menneskenes forderv i stedet for deres lykke. Menneskene får ikke godt av den overflod de selv har skapt. Menneskeheten i dag er i samme situasjon som der Zau-berlehring (gutten som skulle lære å trylle): den har trylt frem krefter og skapt ting som den ikke kan mestre.

Dette er en sannhet som ofte har vært gjentatt. Det er en selvfølgelighet, som er blitt selvfølgelig i psykologiens tids alder. Men hva er så den selvfølgelige vei ut av uføret?

7. Veien ut av uføret.

Den selvfølgelige og eneste vei ut av uføret er å gjøre den ubeviste, ukontrollerte fantasi og forestillingsevne som dirigerer vårt samfunnsliv til bevisst, kontrollert fantasi. Vi må få herredømme over vår tankeverden. Dette er den eneste måte som vi kan gjenvinne herredøm-

Utdrag fra «Massesjelens hemmeligheter» av Bertram D. Brochmann (innsendt av Armand E. Nyhus)

Kristi himmelfart og gjenkomst som symbolspråk.

Jeg blir ofte spurtt av religiøse folk om jeg tror på Kristi himmelfart. Og jeg svarer: "Hvorledes kan noe menneske ungå å tro på Kristi himmelfart, når vi hver dag opplever i det praktiske liv at hele Jesu Kristi hellige samfunn og samfunnslære og samfunnsliv er fart til himmels, likesom på Martin Luthers tid. — Den gang hadde også kirken, teologien og det religiøse dagdrømmen besørt hele bibelen og Kristussamfunn plasert hinsides kirkegården og hinsides hele den tilværelse som vi kjennen inntil Martin Luther endelig fikk lagt bånd på de religiøse lidenskaper og oversatte bibelen til tysk for at Guds rike kunne komme til oss på jorden og vi skulle slippe å reise til Riket etter de religiøse oppskrifter, og for at Guds vilje skulle skje på jorden likesom den skjer i himlene til evig nederlag for verdensfantasiene og de falske maktfaktorer.

Vær imidlertid oppmerksom på at Martin Luther —

for å få knekket eller beklippt pavemakten ble tvunget til å gi en liten lillefinger til statsmakt, adelsmakt, fyrstemakt, pengemakt og våpenmakt. Og i løpet av 400 år har så disse "makter" tatt hele makten i den Lutherske statskirke og gjort kirken til en lydig og følsom skjøge, som boles med alle disse djevlemakter mot betaling. Kirkens "menn" reagerer nok av og til - men de gjør det for penger - og finner alltid på en eller flere utflukter for sine åndelige utukter. Om alt dette kan vi lese utførlig i et av verdens mest fantasirike og høydramatiske dikterverk: "Johannes Åpenbaring" — f. eks. kapitel 17, 18 og 19. Der finner man et rikt illustrert bildespråk som forutsier lovmessigheten i Kristkirkens ("brudens") utskeielse. Den som har evne til å lese, se og høre, han vil ha nyte av dette.

Det er sannelig ikke bare politikere og statsmenn som ubevisst flytter bibelens samfunnslære hinsides graven, fordi de ønsker å få være alene om makten her på jorden, men først og fremst den religiøse dagdrømmer

opplever det religiøse bildespråk om Kristi himmelfart som virkelighet, idet

han i og med sin banale oppfatning av himmelfarten hjelper til alt hva han i drømme formår for at ikke bare Frelseren selv bokstavelig skal fare til himmels så vi kan bli ham kvitt, og for at Barabas kan gå løs, men også for at hele bibelen og Jesu Kristi "brysomme" samfunnslære kan flytte til himmels samtidig og således gi plass for den partipolitiske lære, som vedkommende selv anser for den rette og rettferdige. Ingen kan jo tjene to herrer, som f. eks. Gud og mammon. Derfor vil alle religiøse folk ha Gud så høyt oppe og så langt borte som mulig, for at de uforstyrret kan leke med pengemakten og statsmakten.

Hvem kjenner kirken

Av Svein Otto Hauffen

En steinkirke eller trekirke er vel hva folk først tenker på. Helst begrenset til "en preikeplass for religiøse". Men kirken er nok mer enn det og de fixerte vaneforestillinger man sitter med.

Mange kjenner ikke engang kirkens ytterste institusjonelle rammeverk. Og enn mindre dens øvrige sider.

I stedetfor en lengre utredning, lar jeg en oversiktig, informativ korttekst "Rådsstrukturen i den norske kirke" avklare nevnte — nedenfor.

Nevnte reduserer ikke betydningen av Luthers viktige påvisning i avhandlingen "Von den Konziliis und Kirchen" (1539), der han drøfter hvilken autoritet et kirkemøte skal — og ikke skal — tillegges. Der minner han om at "kirke" er "et blindt og ulydelig ord", som til enhver tid trenger til å presiseres dersom misforståelser skal unngås.

En akseptabel persisering av "kirke" kan skje med mange eller færre ord; dermed ikke sagt at kirkens vesen innbefattes med dem. Min personlig presiserende kortkarakteristikk av kirkens vesenskjerne, utelukker ikke supplerende synspunkter:

Kirken (e) kan sees som symbolske relasjoner av oss selv og våre indre utviklingstrinn. Og som psykiske projeksjoner av våre religiøse forestillinger.

Norges elleve bispedømmer

Kilde: Årbok for Den norske kirke M. Bardal

Rådsstrukturen i DEN NORSKE KIRKE

Kirkekoret
Består av 85 medlemmer, møtes én gang i året.
• Skal fremme samarbeidet innen Den norske kirke, verne og fremme samisk kirkeliv. Skal fremme saker av felles kirkelig karakter og interesse. Uttale seg om viktige kirkelige lovendringer.

Kirkerådet
15 medlemmer, møtes fire ganger i året.
• Forbereder de saker som skal behandles av Kirkekoret, iverksetter dets beslutninger. Leder arbeidet mellom Kirkekoret og kirkemøtets samlinger.

Mellomkirkelig Råd
18 medlemmer, møtes to til tre ganger i året.
• Arbeider ut fra statutter vedtatt av Kirkekoret 1985/94. Arbeider bland annet med å samordne og fremme kontakten mellom Den norske kirke og kirker i andre land.

Samisk Kirkeråd
8 medlemmer, møtes cirka 4 ganger i året.
• Har ansvar for å koordinere Den norske kirkes innsats i de samiske befolkningsområder.

Bispedømmeråd
Består av 7 (8) medlemmer, velges for fire år. Har møter cirka 10 ganger i året. Utøver arbeidsgiverfunksjoner. Er godkjennings- og klageinstans i en rekke saker.

Kirkelig fellesråd
Representanter fra menighetsrådene. Disse møtes én gang i måneden. Ivertar administrative- og økonomiske oppgaver. Utarbeider mål og planer for den kirkelige virksomhet i kommunen.

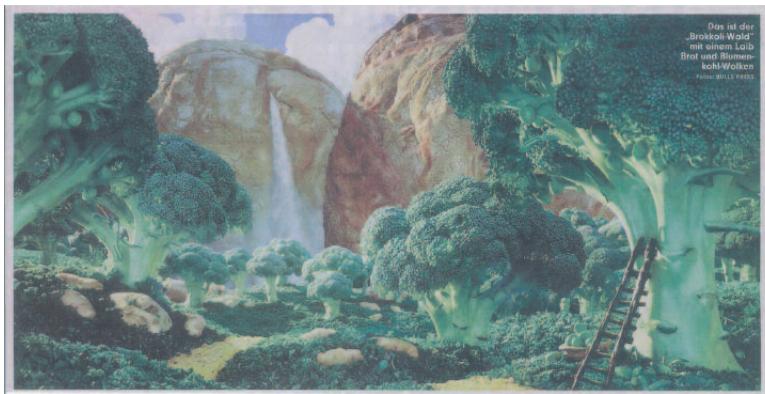
Menighetsråd
Fire medlemmer + sokneprest. Velges hvert fjerde år. Møter cirka én gang i måneden.

met over vårt produksjonsapparat på, det er den eneste måte menneskene i det hele tatt kan få kontroll over noe som helst på.

Hva er nemlig kontroll? — En ingeniør har kontroll over naturkraftene i den grad han kjenner deres lover og forstår å innrette seg i overensstemmelse med dem. Kontroll betyr kjennskap til virkelighets lover og full underkastelse under dem. Kun i den grad vi handler i overensstemmelse med de universelle kraftlover, kan vi ta dem i vår tjeneste og «kontrollere» dem.

(forts. i nr. 2-2009)

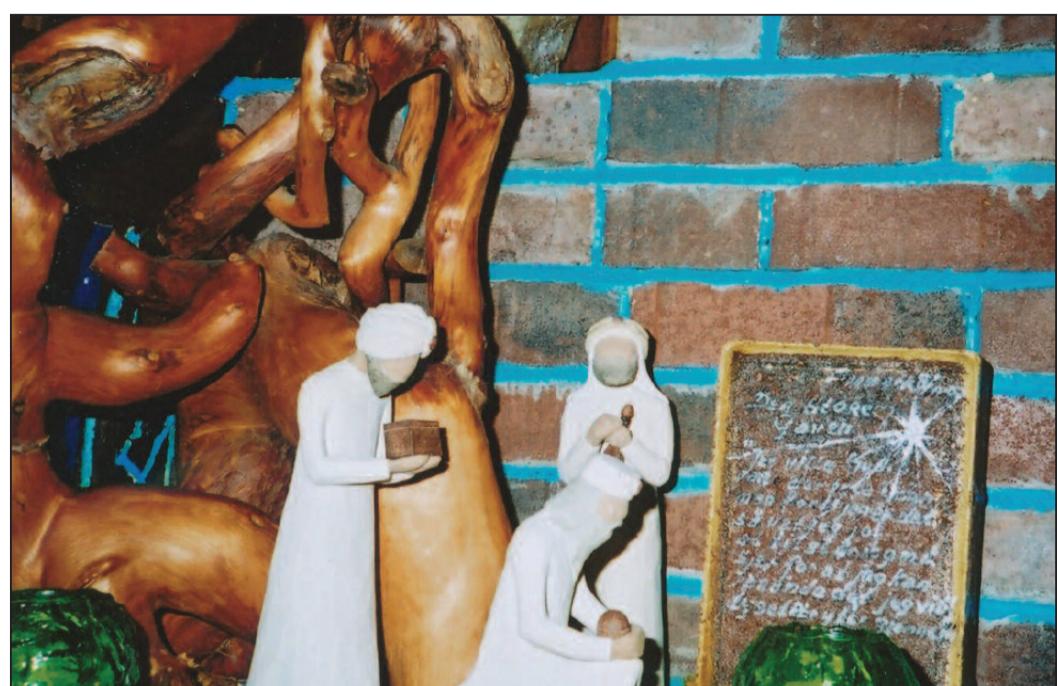
KUNST I SÆRKLASSE

Kunstfotografen Carl Warner i London er utvilsomt en av verdens mest kreative når det gjelder originale og fantasirike bilder – med smak. Især av hans egne kunstverk.

Betrakt f. eks. landskapsbildet der også landskapet er hans egne kreasjoner. Nærmest ”material-bilder” sammenkomponert ved at de ulike komponenter består av - matvarer!

I ”Brokkoli-skogen” er bergformasjonene av hvitt sukker og skyene av blomkål.

SOH

De vise mens budskap

av Svein Otto Hauffen

Den allsidige billedkunstner og skulptør Svein Tore Øyen, i Steinkjer, sendte meg vennlig Nyttårsbrev, med foto og omtale av sin nyeste skulpturale kreasjon: ”Tre lys er tent”. Med andre ord om sin kunstneriske visjon av julestjernens tre vise menn. Igjen den over dette, tenkte jeg: Hvorfor ikke la flere få del i den? Dette enn mere eftersom nevnte tanke berikes, ved hans medfølgende meditative, prosa-lyriske betraktnings. I sin korte, men megetsgende enkelhet, taler denne - sammen med bildet av førstnevnte - i en stemningsvekkende komposisjonell samklang til oss - nedenfor.

**BERTRAM D.
BROCHMANN
– den store
sosial-
reformatoren
i Norge**

Bertram Dybwad Brochmann (1881-1956) var prestesønn og utdannet gartner. Han reiste land og strand rundt og prekte om en ny samfunnslære. En lære som talte Staten og Kirken midt i mot.

For Brochmann var statsmakt, pengemakt og religion menneskehets nye avguder. Disse molokene som han kaller dem, knebler friheten og folket. Brochmann bygger sin nye samfunnslære på en radikal forståelse av Kristus og evangeliene.

Brochmann innførte i sin samfunnslære begreper som ”to slags fantasi” (den ukontrollerte og den kontrollerte) og ”to slags virkelighet” (den objektive skapt av Gud og den relative skapt av mennesker). Gjennom 40 år utga han mer enn 40 bøker om sin nye samfunnslære. Det vakte stor oppsikt da han i sitt åpne brev til Adolf Hitler i 1937 gir uttrykk for at Hitlers undergang er viss, hvis han fortsetter å følge det makt- og voldsprinsipp han hadde slått inn på. Brochmann hadde dessuten også hjulpet den jødiske Helene Harand i hennes kamp mot Hitlers jødeforfølgelser, og han hadde holdt offentlig foredrag om dette i Wien. Brochmann var derfor uønsket i Berlin.

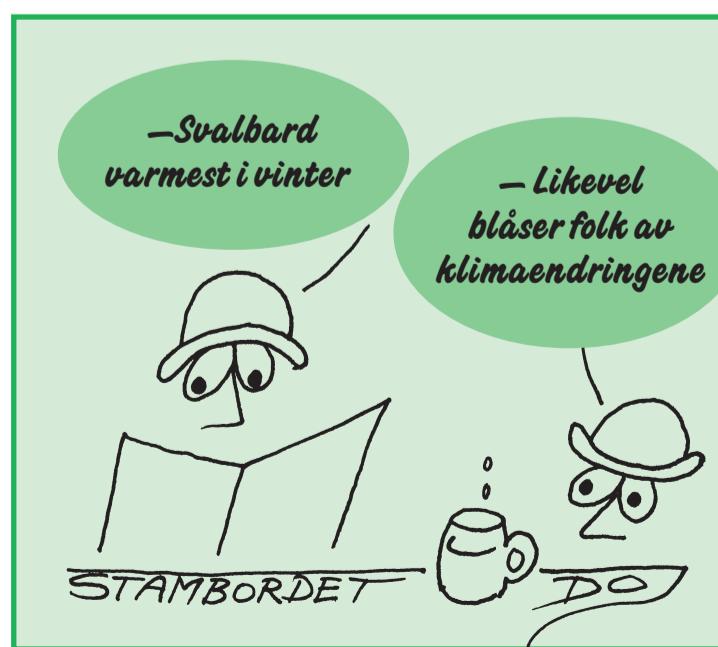
Så bryter 2. verdenskrig ut, og noen måneder senere står tyskerne etter et kappløp med engelskmennene som okkuperer Norge, mens Konge og Regjering rømmer til England med gullbeholdningen og lar folket i stikken. Om dette sier Brochmann sin hjertens mening i et radioforedrag i juli 1940 - mer enn en måned etter at krigstilstanden mellom Norge og Tyskland var opphört ved den norske hærs kapitulasjon, og okkupasjonstilstand var inntrådt. Han angriper også Englands kyniske holdning overfor Norge. Hensikten med Brochmanns radioforedrag var for det første å motarbeide Quisling, dernest å fremheve Hitlers riktige økonomi-politikk mot plutokratiet. Dette førte til komme på talefot med okkupantene som han hadde tett inn på livet, og for med det å skjerme sine tilhengere i Norge. Han var den første politiker som tok Jesu budskap om å ”elske sine fiender” og ikke bare gå én mil med dem, men to, alvorlig. For dette ble Brochmann etter krigen slutt tiltalt og dømt ved det ”rettsoppgjør” som av den tilbakevendte Regjering ble iscenesatt overfor 99.000 nordmenn. Brochmann tok som de tusenvis av andre sin fengslesstraff som et utslag av den politiske forfølgelse han var utsatt for. Av ukjente årsaker ble han brått sluppet ut av arrest etter knapt 6 måneders soning.

I sin bok ”Til mentalundersøkelse” (1947) beskriver han dette årlange marerittet som norske myndigheter utsatte ham for. ”Rettssaken mot B.D.B.” (1947) viser i sin fulle bredde hvor parodisk det hele var.

Tre lys er tent

Stillhetens rom finnes mange steder på jorden
Her kan alle tenne sine lys
åpne sine hjerter
to imot en gave
I dette lille rom
i vår gamle kjære have
finner vi de tre vise menn
med hver sin gave til oss
Den ene rekker frem håpets gave
Den andre troens gave
Den tredje fylt av kjærlighet
Tenner tre lys for verden som alltid vil brenne i våre hjerter !

Svein Tore Øyen

Samfunnsliv

Ekspedisjon
6150 ØRSTA

Abonnement i hele Norden
Kr. 500,- pr år
kr. 250,- pr halvår

Annonsepris kr. 4,- pr mm
1. side kr. 4,50 pr mm

Abonnement kan tegnes
ved poststedene eller
direkte i ekspedisjonen

Sats og trykk:
Møre-Nytt, Ørsta